

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

Door drs. Ronald A. van der Spiegel

Inleiding

De basis van deze bewerking is de regestenlijst in: F.Ch.L.Raadsveld, *Inventaris van het Archief van het Sacramentsgasthuis 1440-1770* (Den Haag 1976).

De bedoeling van deze bewerking is om personen, straten, huizen, boederijen, percelen en beroepen terug kunnen vinden. Vooral in het Haagse. Ik heb hierbij voor gemakkelijk zoeken de beroepsaanduidingen omgezet naar hedendaags Nederlands.

Waar er huizen in Den Haag worden genoemd, heb ik getracht die op de kaart te plaatsen. Dat heb ik gedaan met behulp van volgende publicaties (in de noten gebruik ik alleen de naam van de auteur):

- Ter Meer Derval   A. ter Meer Derval, 'Namen van eigenaren van huizen, met de huisnamen in het Spaansche tijdvak 1550-1574', *Jaarboek Die Haghe* 1934 (Den Haag 1934) 24-128;
- Kersing   V.L.C. Kersing, 'Als men ter stove waert gaet. Haagse topografie in de 14e eeuw', *Jaarboek Die Haghe* 1997 (Den Haag 1997) 5-37;
- Pabon   N.J. Pabon, *De Hofboeken van 's-Gravenhage 1458-1561* (Den Haag 1937). Ook aangeduid met de afkorting HB.
- TP1553   Nationaal Archief, Archief Staten van Holland voor 1553 inv.nr.622 Den Haag Tiende Penning 1553

Ik heb ook geprobeerd om in Den Haag te situeren boederijen te identificeren. Daarvoor gebruikte ik namen uit latere tijden.

Tot slot: niemand is perfect. Hoe zorgvuldig ik heb geprobeerd te werken, er zullen nog tikfouten en identificatievergissingen in deze 45 bladzijden staan.

De regesten

- 13-7-1390   [Regest 1] Burgemeesters, schepenen en raad van de stad Dordrecht oorkonden dat zij hebben gegeven aan de kramer Godevaerd Godevaerdsz de toren aan de stadsmuur tussen de torens die toebehoren aan Adriaen Martijns Hontsz. en de haremaker Willem Jansz Godevaerd zal deze toren hoger maken, met pannen dekken en onderhouden, terwijl hij in geval van oorlog de toren ontruimen en de stad deze bezetten zal.¹
- 13-5-1403   [Regest 2] Schepenen in den Haghe oorkonden dat Jacob van Loten verklaarde schuldig te zijn aan Jan Jan Smits zoen en Lisebet, zijn zuster, een jaarlijkse rente van 33 schellingen Hollands. Deze rente verzekerde hij op zijn huis en erf op het zuideinde van het Spoey aan de Westzijde, belend: ten zuiden Wouter Roelenzoen, ten noorden Alijt oude Jans dochter.²
Mogelijk TMD1031 Westzijde Spui. Wouter Roelensz bezat in 1399 TMD1032. Zie regest HG97.

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- 25-4-1408 [Regest 3] Schepenen in den Haghe oorkonden dat, Jan Hughenz. verklaarde schuldig te zijn aan Hughe Aerntsz. een jaarlijkse rente van 3 pond 8 schellingen hollands, verzekerd op een huis en erf op het zuideinde van het Spoey aan de Westzijde van de vaart, belend: ten zuiden vooraan Jan Danel en achteraan Wouter Roelenzoen, ten westen Gherrit Wiggherslaen, ten noorden Jan Eggebrechtsz. en Jan Foyenzoen.³
Mogelijk nabij TMD1032. Wouter Roelensz bezat in 1399 TMD1032. Zie regest HG97.
- 15-3-1410 [Regest 4] Jacob Welnair oorkondt dat hij heeft verkocht aan Clays Hofdijc circa 6,5 hont land in het ambacht van Wateringe, in de woning van Pieter van Bosch, belend: ten oosten en ten zuiden de dochter van Pieter van Bosch, ten westen Dirc Spronxzoon, ten noorden de banwatering uter Hage. Op verzoek zegelt Gerijt van Stienvoirden, schout van Wateringe.⁴
- 5-4-1410 [Regest 5] Gheryt van Stienvoirde, schout in het ambacht van Watringhe, (“dair ic sat als een richter mitte azick ende mitten buyren”) oorkondt dat Jacob Welnair verklaarde verkocht te hebben aan Claes Hofdijck 6,5 hont min 2 gaarden land in het ambacht van Watringhe, belend: ten westen Dirc Spronxzoon, ten noorden de banwateringhe van der Haghe, ten oosten en ten zuiden Herman mynre ouder Vrouwen van Hollants koc. Buurluiden: Jacob Jan Haneboys soen, Bartelmees die Rode en Aernt Allaertssoen. Weigeborenen: Jan Bartelmeessoen, Dirc Block, Doede Ysbrantssoen en Jan Wessensoen.⁵
- 1-3-1416 [Regest 6] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jan Jansz, smid, verklaarde schuldig te zijn aan Pieter Tol, bakker, een jaarlijkse rente van 4 pond hollands verzekerd op een huis en erf in het Noerteynde, belend: ten noorden de erfgenaam van Jan van Egmond, ten zuiden en ten westen genoemde Pieter Tol, ten oosten de Heerstraat.⁶
TMD??? Westzijde Noordeinde. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
- 10-10-1423 [Regest 7] Schepenen in den Hage oorkonden dat Dirc Wouter Ossenz. verklaarde schuldig te zijn aan Dirc Ysbrantsz. een jaarlijkse rente van 18 schellingen 8 penningen hollands, verzekerd op 3 morgen land ten ten noorden van Cortenbusch over de watering. Deze 3 morgen heeft hij tegen genoemde rente gehuurd. Het perceel is belend: ten oosten Willem van Brabant en de kinderen van Pieter Engelsz, ten zuiden de banwatering, ten westen de weduwe van Dammes Coppijns. ten noorden de kinderen van Willem Dircxzoen. Ook verzekerde hij genoemde rente op 9 morgen land ten ten westen van zijn woning belend: ten oosten de kinderen van Jan Gilenzoen, ten zuiden de kinderen van Willem Dircxzoen en Wijnen, weduwe van Pieter Vranckenzoen, met haar kinderen.⁷
Dirc Wouter Ossenz zat op de boerderij Oud-Lappenburg.
- 15-3-1434 [Regest 8] Claes Duedenz. oorkondt dat hij heeft verkocht aan Jorg(el) Toymeyer een stuk land in Haghe ambacht, belend: ten noorden de Denneweg, Jan Kroeck, ten oosten Jan Kroeck, ten zuiden Dammaes Dircsz, ten westen de heerweg. Getuigen: Dammaes Dircsz. en Florys Phiipsz, schoenmaker. Bezegeld door Ghijsbrecht Dircsz van Waetselaer en Dammaes Dircsz.⁸
- 6-6-1435 [Regest 9] Lodewijck, bastaard van Holland, ridder, heer van Schaudevene, oorkondt dat hij geeft aan Ysebrant Jacobsz, bakker, het huis met erf dat laatstgenoemde tot nu toe van hem in leen gehouden heeft, hem aangekomen van zijn broeder Adriaen Jacobsz, bakker, in het Noirteynde. Het perceel is belend: ten oosten en ten westen de heerstraat, ten noorden Jacob Pietersz. Alijt

- [weduwe] van Huge Philipszoen behoudt levenslang aan dit perceel haar douairie en lijftocht.⁹
TMD??? Oostzijde Noordeinde; eventueel TMD??? Westzijde Kneuterdijk. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren. De leenkamer van Lodewijk, bastaard van Holland, ontbreekt bij de in *Ons Voorgeslacht* gepubliceerde leenrepertoria. Een zoektocht in de lenen te Den Haag van de graven van Holland en Blois leverde niets op. Zie ook hieronder regest 20 onder 7.
- 23-2-1436 [Regest 10] Huge Louwenz. en Jacob Boudijnsz, schepenen in 's-Gravenzande, oorkonden dat Jacob Jacobsz. verklaarde schuldig te zijn aan Yoost Pietersz. 2 gouden Rijnse keurvorsten guldens 's jaars contant of "mit eygen pande den derden pennyng beter die men driven of dragen mach ter scepen pachinghe". Deze som verzekerde hij op zijn huis en erf in de Langestrategie tegenover het marktveld, belend: ten zuiden Airnt Louwenzoen, ten noorden Huge Louwenzoen.¹⁰
Zie regesten 37 en 42.
- 24-2-1439 [Regest 11] Florijs van Alkemade Florysz. oorkondt dat hij heeft verkocht aan Martijn Vrederixz. 11 morgen land in het ambacht van Maesland, in de oude camp, belend: ten oosten Winen weduwe van Jacob Clays Spiks zoen, ten westen Clays Ockerszoen. Het perceel strekt van de weg tot aan de Sciede.¹¹
Zie regest 25.
- 31-5-1439 [Regest 12] Jan Deym oorkondt dat hij verkocht heeft aan Jorghel Toermeyer 3 morgen 4 hont land in het Noirtveen. De 3 morgen zijn belend: ten oosten Jan Deym zelf, ten zuiden de Heerweg, ten westen Jan van der Veet, ten noorden Pieter Willemsz. De 4 hont zijn belend: ten oosten Jan van der Veet, ten zuiden de heerweg, ten westen en ten noorden land van de kapelrie van St Anthonijs in de kapel van Sinte Marien in Den Hage.¹²
- 29-10-1440 [Regest 13] Petrus van Dam, abt, en convent van de abdij van St Maria te Middelburg, alsmede Cornelis Allardsz, kanunnik van genoemde abdij en pastoor van den Hage, oorkonden dat zij goedkeuren en bevestigen - op verzoek van schout, schepenen en burenen van den Hage - de nieuwe Broederschap van het Heilig Sacrament; daarbij o.m. bepalende dat de Broederschap jaarlijks aan de pastoor van den Hage 4 pond hollands zal uitkeren. Bezegeld door Pieter van Dam en Cornelis Allardsz.¹³
Zie regesten 17 en 33.
- 10-1-1442 [Regest 14] Notaris Bertoldus Nicolaesz, geestelijke, instrumenteert dat George Tuermeyer alias Jorgel en zijn vrouw Haesken van Aa een testament hebben gemaakt uit te voeren door de kerk van den Hage. Hierbij schelden zij Claes Aerntsz. en diens vrouw hun schuld kwijt en bepalen dat de langstlevende ten eeuwigen dage drie missen per week zal doen celebreren door de pastoor van den Hage en de dekenbroeders van het Heilige Sacramentsgilde. Getuigen: Cornelis cureit van den Hage, de priesters Rutger van Tiel en Pieter Huygensz. van Gouda; de goudsmid Heinrich Jansz. en Nicolaes Tasch.¹⁴
- 16-6-1442 [Regest 15] Schepenen in den Hage oorkonden dat Heynric, bastaard van Naeldwijk, verklaarde schuldig te zijn aan Jacob Dircxs, wielmaker, een jaarlijkse rente van 20 schellingen Hollands, verzekerd op zijn huis en erf in het Voerhout, belend: ten oosten genoemde Heynric zelf, ten westen Hillegont kolfmakers, ten noorden de landweg, ten zuiden het Voerhout.¹⁵
Zie regest 16.
TMD1204??? Huis Het Witte Paard, Noordzijde Voorhout.¹⁶ Dit zou het pand Lange Voorhout 50 ('Het Witte Paard') moeten zijn. Hendrik de bastaard van

Naaldwijk bezat ook Lange Voorhout 52 en 54.¹⁷ Ik kan het gestelde bij Ter Meer Derval niet goed in overeenstemming brengen met wat er in het Voorhout-boek staat.

Zie regest 16.

12-2-1445 [Regest 16] Schepenen in den Hage oorkonden dat Heynric, bastaard van Naeldwijk, verklaarde schuldig te zijn aan Jacob Dircxz, wielmaker, een jaarlijkse rente van 20 schellingen hollands, verzekerd op zijn huis en erf in het Voirhout, belend: ten oosten Claes Doede, ten westen Hillegont kolfmakers, ten noorden de weg, ten zuiden het Voerhout.¹⁸

TMD1204??? Huis Het Witte Paard, Noordzijde Voorhout.¹⁹ Dit zou het pand Lange Voorhout 50 ('Het Witte Paard') moeten zijn. Hendrik de bastaard van Naaldwijk bezat ook Lange Voorhout 52 en 54.²⁰ Ik kan het gestelde bij Ter Meer Derval niet goed in overeenstemming brengen met wat er in het Voorhout-boek staat.

19-6-1443 [Regest 17] Heinrick Jansz. deken, Pieter van Bosch, Pieter Toll, mr Geryt barbier, Heinricus Fabri, hoofdmannen, en gemene broeders van het Heilig Sacrament in den Hage oorkonden dat - nu de broederschap door abt en convent van het O.L.V. klooster te Middelburg en door de pastoor van den Hage is goedgekeurd en bevestigd - zij onder bepaalde voorwaarden iedere Donderdag op het hoogaltaar in de parochiekerk van den Hage een feestelijke mis van het Heilig Sacrament zullen doen zingen. Hiervoor zal de broederschap jaarlijks aan de pastoor van den Hage 4 pond hollands uitkeren.²¹ Zie regesten 13 en 33.

13-3-1447 [Regest 18] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jan Reynyersz. verklaarde verkocht te hebben aan Coppijn Neve 4 morgen land in Etscamp in de corte camp, belend: ten oosten jkvr. Jan van Rodenrijs, nonne ter Leede; Pieter Hüge Pieterszoen en Kerstant Roelenzoen, "tsmale weer" toebehorend aan de St Jansheren te Haerlem.²²

Zie regesten 26, 27, 36 en 45.

11-6-1448 [Regest 19] Notaris Johannes de Alsveldia, geestelijke, instrumenteert dat Swena Tacken, abdis, en het convent van het klooster van de Derde Orde der Penitentiarissen van Sint Franciscus, en Hermannus de Holt, provisor van het klooster van de Orde van Sint Johannes Baptist van Jeruzalem, beide te Duysborch, een regeling hebben getroffen ten aanzien van enige inbreuk op hun rechten door de abdis en de zusters van eerstvermelde orde geleden.²³

14-12-1448 [Regest 20] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jorgel Tourmeyer verklaarde te hebben gegeven aan mr Phillips Martijnsz, med. doctor en chirurgijn, ter gelegenheid van diens huwelijk met Katrijn - dochter van zijn broeder Vrederick Tourmeyer - de volgende percelen:

1. 3 morgen land in het Noirtveen, belend: ten oosten Jan Deym, ten westen Jan van der Veet, ten noorden Pieter Beemen, ten zuiden de heerstraat [Zie hierboven regest 12];
2. 4 hont land in het Noirtveen, belend: ten oosten Jan van der Veet, ten westen en ten noorden Sint Anthonis capelrie in de Hofkapel in den Hage, ten zuiden de heerweg [Zie hierboven regest 12];
3. Circa ½ morgen land aan de oostzijde van de Dennewech, belend: ten oosten Gerijt de bakker, ten noorden Jan van Brabant, ten zuiden Jacob Hüge;

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

4. Circa 1 morgen land aan de Oostzijde van de Dennewech, belend: ten oosten en ten noorden de erfgenamen van Jan Kroeck, ten zuiden Jan van Brabant [Zie regest 8];
5. 4 hont land aan Coman Willemslaen, belend: ten noorden Dirck Jan Broers zoen, ten zuiden Willem Engebrechtsz, ten oosten Willem Philipsz, ten westen Coman Willemslaen;
6. 1 morgen land achter het hof van de prochipaep, belend: ten westen en ten zuiden de prochipaep van den Hage, ten oosten en ten noorden de kinderen van Willem van Brabant [Zie regest 21]. Deze percelen zullen bij kinderloos overlijden van het echtpaar of van hun kinderen komen aan het Heilig Sacramentgasthuis en de broederschap van het Heilig Sacrament;
7. Het halve woonhuis en erf met inboedel van het echtpaar, belend: ten zuiden de Heer van Oestervant, ten noorden Heer Lodewijck van Montfoirde, ten oosten en westen de heerstraat [Zie hierboven regest 9].
Zie Pabon, *Hofboeken* 136 voor dit perceel. Waarschijnlijk TMD1171A Westzijde Kneuterdijk

Afschrift op perkament (Inv. nr 31), ongedateerd.²⁴

- 19-3-1449 [Regest 21] Schepenen in den Hage oorkonden dat Gerijt Dircxz, barbier, verklaarde schuldig te zijn aan mr Phillips, med. doctor, een jaarlijkse rente van 4 pond hollands, verzekerd op 1 morgen land aan de Noordzijde van der Hage, belend: ten zuiden en ten westen de procypape van der Hage, ten oosten en ten noorden de kinderen van Willem van Brabant.²⁵
- 22-4-1449 [Regest 22] Heynrijck van Heemskerck, Heer van Liesvelt, oorkondt, dat hij Kerstant van [Alcemade] erfelijk heeft beleend met het land en de erven in het ambacht van Sassenem die Dirck van Oestgeest, Kerstants neef, hem heeft nagelaten. Getuigen: Jacop Aerntssoen en Witte Symenssoen (mannen van de grafelijkheid.)²⁶
- 13-9-1449 [Regest 23] Notaris Wilhelmus Gerardz. van Dorp, geestelijke, instrumenteert dat Kerstant Ver Huyt en zijn vrouw Katherina Dircxdr hun testament hebben gemaakt, waarbij zij aan de Broederschap van het Heilig Sacrament vermaken een jaarlijkse rente van 4 pond hollands of 60 pond eens 5 tot een eeuwige memorie met uitdeling van 30 broden van 1 groot. Getuigen: Nicolaas Griep en Gerrit Jacobsz.²⁷
Zie regest 35.
- 12-4-1430 [Regest 24] Pieter van den Dam, abt, en convent van het O.L.Vr. klooster te Middelburg, zomede Pieter de Rijcke - kanunnik van genoemde klooster en pastoor van den Hage -, oorkonden dat zij op verzoek van schout, schepenen, burenen en gemene parochianen van den Hage, aan de Broederschap van het Heilig Sacrament hebben toegestaan in het gasthuis een altaar te doen wijden. Hierop zal dagelijks een mis gecelebreerd worden met de vier missen die Claes Hofdijck daaraan gedoteerd heeft, vóór de hoogmis in de parochiekerk. Tevens hebben zij een regeling getroffen betreffende o.m. de jaarlijkse uitkering van 5 pond hollands door de broederschap aan de pastoor van den Hage. Bezegeld door Pieter van Dam en Pieter de Rijcke.²⁸
- 23-4-1451 [Regest 25] Reyner Martijnsz. en zijn broeder Jan Martijnsz. oorkonden dat zij in eigendom hebben toegekend aan Kathrijn, weduwe van Martijn Vrederixz, de helft van 11 morgen land, vermeld in de geïnsereerde acte d.d. 1439 februari 24. (Reg. nr 11), en het levenslange vruchtgebruik van het gehele land mits betalende de onkosten daarvan.²⁹
Zie regest 11.

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- 28-1-1452 [Regest 26] Notaris Florentius van Dam, geestelijke, instrumenteert dat Alijt Aerntsdr, weduwe van Jacob Bartelmeesz. alias Coppenneve, voor zich en Symon Florisz. en Elizabeth Dirck Meyersdr. voor haar man Aernt Maertijnsz. ter andere zijde als arbiters inzake het geschil over het testament van Jacob Bartelmeesz. hebben benoemd Heer Philips van Dam, Willem Gerijtsz. de Lyra en Heer Pieter Huge. Getuigen: Florens Aerntsz, Hugo van der Hant en Jacob Aerntsz. alias Capoen.³⁰
Zie regesten 18, 27, 36 en 45.
- 8-2-1452 [Regest 27] Notaris Florentius van Dam, geestelijke, instrumenteert dat Heer Philips van Dam, mr Willem Gerijtsz. en Heer Pieter Huge, door partijen als arbiters benoemd bij de geïnsereerde akte d.d. 1452 januari 28. (Reg. nr 26) hebben beslist dat Alijt vooruit nemen zal 4 morgen land in Escamp en 50 Philips schilden. Zij zal vóór haar dood een bed geven aan het gasthuis in Scheveningen of in den Hage. De andere erfgenamen zullen de overige goederen verkrijgen. Getuigen: Jacob Aerntsz. alias Capoen en Wouter Aerntsz.³¹
Zie regesten 18, 26 en 45.
- 26-7-1452 [Regest 28] Schepenen in den Hage oorkonden dat Diewer, weduwe van Claes Hofdijck, met Gerijt Dircxz als haar gekozen voogd, verklaarde verkocht te hebben aan Roelof Willemsz. 8 hont land gelegen “bij zwde Hage hout”, belend: ten westen Dirc Jan Broers zoen, ten oosten de Heilige Geest en de kerk van Scheveningen, ten noorden de Houtwech, ten zuiden Gerijt Potter.³²
- 24-10-1452 [Regest 29] Symon van den Woude en Jacop van Noorde, schepenen in Leijden, oorkonden dat Griete Valken weduwe verklaarde verkocht te hebben aan Jan Claisz. een huis (en) erf in de Borrenstege, belend: aan de ene zijde de Rijn met de straat en aan de andere zijde genoemde Jan Claisz. Als borg treedt op Jan die Rover. Het perceel is belast met 25 comans groot 's-jaars met “de houde” plus 32 comens groot 's jaars.³³
Zie regest 62.
- 27-6-1453 [Regest 30] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jacob Jan Broerszoen verklaarde verkocht te hebben aan Huge Claesz. twee stukken land in de Binckhorst; het ene belend ten zuiden en ten noorden Heynric Jansz, ten oosten de laan, ten westen de watering. Het andere stuk is belend: ten zuiden Willem Philipsz, ten noorden Symon Jacobszoen, ten oosten genoemde laan, ten westen genoemde watering.³⁴
- 16-10-1453 [Regest 31] Schepenen in den Hage oorkonden dat Huge Claesz. verklaarde verkocht te hebben aan Claes Govairtsz. twee stukken land in de Binckhorst; het ene belend: ten zuiden en ten noorden Heinric Jansz. ten oosten de laan, ten westen Jan van Keil. Het andere stuk is belend: ten zuiden Willem Philipsz, ten noorden Symon Jacobsz. , ten oosten genoemde laan, ten westen genoemde Jan van Keil.³⁵
- 13-11-1433 [Regest 32] Schepenen in Maeslant oorkonden dat Katrijn, weduwe van Maertijn Vrederixz, heeft opgedragen aan deken en hoofdmannen van de Heilige Sacraments broederschap en het gilde in den Hage de helft van 11 morgen lande in het ambacht van Maeslant, belend: ten oosten Wijnen Jacob daes Spijcs zoens weduwe, ten westen Marijtggen weduwe van Claes Ockerszoen. Het perceel strekt van de Scede tot aan de oude dijkweg.³⁶
- 30-1-1454 [Regest 33] Notaris Florentius van Dam, geestelijke, geeft vidimus van de akten d.d. 1440 oktober 29. (reg.nr. 13) en 1443 juni 19. (reg.nr. 17). Getuigen: de priesters meesters Tyelman Heinricxz. en Arnold Foykensz.³⁷

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

- 27-8-1454 [Regest 34] Schout en schepenen in den Hage oorkonden dat Claes Claesz zijn belofte om de stinkput op het westeinde van zijn huis en erf - strekkende tot het erf dat vroeger toebehoorde aan de priester mr Wouter van der Horn - te vullen en een bornput te maken is nagekomen. Dientengevolge is hij eigenaar geworden van het gevulde erf van de stinkput, en het daartoe behorende erf.³⁸ Zie regest 71.
TMD??? Noordzijde Papestraat. Zie voor de plaatsing aan de noordzijde Papestraat regest KAP194. Ik kan dit pand niet nader lokaliseren. Misschien identiek aan, tegenover of vlak bij TMD305 Noordzijde Juffrouw Idastraat, dat een huis en erf was bij de bornput.³⁹
- 5-11-1454 [Regest 35] Schepenen in den Hage oorkonden dat Kerstant Ver Huyt en zijn vrouw Katherina Dirxdr verklaren het testament te hebben gemaakt dat is vervat in de akte d.d. 1449 september 13.⁴⁰
Zie regest 23.
- 14-2-1455 [Regest 36] Schepenen in den Hage oorkonden dat Symon Florijsz, en Lysbet Dirc die meyers dochter - met haar man Aernt Martijns als haar gekozen voogd - verklaarden te hebben verkocht aan de Heilige Sacraments broederschap een derde van 6 morgen land in het Westambacht van der Hage in Etscamp, gemeen met de Regulieren van 's-Gravenzande en Alijt Coppijn Neven (wed.). Het perceel is in het geheel belend: ten noorden Claes Dircxz, ten oosten Pieter Janszoen, Jan Willem Heerincxzoen en Katrijn Claes Lambrechtszoens, ten zuiden Willem Dircxzoen, ten westen de nieuwe sloot.⁴¹
Zie regesten 18, 26, 27 en 45.
- 28-4-1455 [Regest 37] Jan Jansz. en Jan Hoevenz, schepenen in 'sGravenzande, oorkonden dat Claes Jacopsz, Pieter Hoen en Jan Waert, broeders, verklaarden te hebben verkocht aan Claes Goevairtzsz. in den Hage de rente - vermeld in de getransfigeerde akte d.d. 1436 februari 23 - afkomstig van Joost Pietersz. hun stiefvader en hun aanbesteren van hun moeder Yden.⁴²
Zie regesten 10 en 42.
- 18-3-1436 [Regest 38] Schepenen in den Hage oorkonden dat Dirc van Cralingen verklaarde schuldig te zijn aan de Broederschap van het Heilig Sacrament een jaarlijkse rente van 2 pond hollands, verzekerd op zijn huis en erf in het Voorhout, belend: ten oosten joncfrouw Jacob van Otshoern, ten westen genoemde Dirc met 2 kamers, ten noorden Gijsbrecht Jansz, Pieter Jansz. en Dirc die Zelander, ten zuiden de heerweg.⁴³
Dit lijkt op TMD??? Noordzijde Voorhout vanwege zuidbelending de heerweg. Echter, het HB1458 plaatst Dirc van Cralingen en zijn buurvrouw Jacob van Outshoern in het blok tussen Voorhout en Hoge Nieuwstraat. Dit zou inhouden dat zuidbelending heerstraat slaat op de Hoge Nieuwstraat. In dat geval gaat het hier om een perceel aan de noordzijde van de Hoge Nieuwstraat: TMD??? Hoge Nieuwstraat. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
- 4-9-1456 [Regest 39] Jan van Bekesteyn en Pieter Bracuwe, schepenen in Hairlem, oorkonden dat Jan Pietersz. van Valkenesse en Heylwijff Heynricxdr van Alcmade, echtgenoten, een testament hebben gemaakt waarbij is bepaald dat de langstlevende het vruchtgebruik zal behouden van hun huis en erf in de St Janstraet - tussen Jan Jacopsz. en Rembrandt de koperslager met Andries Thomaesz, achterwaarts strekkende tot Jan van Adrichem toe -, en van hun boomgaard in de vrijheid van Hairlem, belend: ten zuiden Matgen uut die Kool, ten noorden Geertruyt Roepers, ten oosten Florens stilleganckmaker, ten

- westen de erfgenamen van Machtelt Roepers. Na hun beider dood zullen de goederen komen aan hun beider rechte erfgenamen.⁴⁴
- 22-2-1457 [Regest 40] Schepenen in den Hage oorkonden dat Dirc Claesz. Koek verklaarde schuldig te zijn aan de hoofdmannen van het Heilige Sacramentsgilde een jaarlijkse rente van 20 schellingen hollands, verzekerd op zijn huis, cameran en erf in het Voirhout aan de glint, belend: ten noorden Pieter Gerijtsz, ten oosten het Bosch, ten zuiden Florijs van Kijfhoek, ten westen het Voirhout.⁴⁵
Zie regest 60.
TMD1235??? Oostzijde Voorhout.⁴⁶ Ik weet waar Floris van Kijfhoek woonde, op TMD1236. Het perceel ten noorden daarvan is TMD1235. Toch twijfel ik, tussen TMD1235 en TMD1236 liep namelijk de toegangsweg naar het Haagse Bos.
- 22-2-1457 [Regest 41] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jacob Engebrechtsz, Aernt Engebrechtsz. en Jacob Willemsz. verklaarden te hebben verkocht aan de hoofdmannen van het Heilig Sacramentsgilde 4 hont land “bij noirden hout”, gemeen met mr Jan Jacobsz. in een kamp van 6 hont land, belend in het geheel: ten oosten en ten noorden mr Aernt Foeytgensz, ten westen Willem Ridder, ten zuiden de Houtwech.⁴⁷
- 27-3-1437 [Regest 42] Jan Jansz. en Jan Hoevenz, schepenen in 's-Gravenzande, oorkonden dat Claes Goevaertsz, verklaarde te hebben verkocht aan de meesters van het Heilige Sacramentsgasthuis in den Hage de rente vermeld in de getransfigeerde akte d.d. 1436 februari 23.⁴⁸
Zie regesten 10 en 37.
- 18-1-1458 [Regest 43] Schepenen in den Hage oorkonden dat Phillips van Waetselair verklaarde verkocht te hebben aan de hoofdmannen van de Broederschap van het Heilig Sacrament een huis en erf in de Molenstraat, belend: ten oosten Claes Dammaesz. en Harman Decker, ten westen Bette Symonsdr. en Geertruut, weduwe van Jan mitten Stock.⁴⁹
TMD??? Zuidzijde Molenstraat of TMD??? Noordzijde Molenstraat.
Misschien TMD286 Noordzijde Molenstraat. In het HB1458 komt namelijk een Herman Decker voor die op TMD287 Noordzijde Molenstraat of daar vlak bij thuis lijkt te horen.⁵⁰ De andere in het regest genoemde personen kan ik niet terugvinden in het HB1458.
- 8-8-1458 [Regest 44] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jan Bertoutsz. verklaarde verkocht te hebben aan zijn broeder Dammes Bertoutsz. een jaarlijkse rente van 1 pond hollands, verzekerd op een huis en erf in de Weystraet en op een onbetimmerd erf aan de zuidzijde van het huis. Het huis is belend: ten noorden Pieter Hoen, ten zuiden Claes de dekker, ten oosten en ten westen de watering.⁵¹
De Weystraet ken ik niet. De west- en oostbelendingen zouden de Voldersgracht (v/h Volderslaan) en het Spui kunnen zijn, in welke ruimte in het HB1458 Claes die dekker en Jan Bairtoutsz worden vermeld.⁵² Pieter Hoen kan ik niet terug vinden.
- 15-1-1459 [Regest 45] Schepenen in den Hage oorkonden dat Alijt, weduwe van Coppe Neve, met Jacob Airntsz. als haar gekozen voogd verklaarde te hebben verkocht aan Dirck K[er]stantsz, Piet[er] Reynersz. de snijder en de schoenmaker Jan Willemsz. - hoofdmannen van het Heilige Sacramentsgilde - 2 morgen land in Eetscamp, belend: ten noorden Clais Dircxz, ten oosten Pieter

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- Jansz, Jan Willem Harincxz. en Katrijn Clais Lambrechtszoens [weduwe], ten zuiden de Heren van St Jan te Hairlem, ten westen de banwatering.⁵³
Zie regesten 18, 26, 27 en 36.
- 14-11-1459 [Regest 46] Heyle, weduwe van Claes Pietersz, verklaart aan het Heilig Sacramentgasthuis te hebben gegeven 1 morgen land in het Westambacht van der Hage in Haetscamp, nu in gebruik bij Jan Aemsz, belend ten zuiden de erfgenamen van Katrin Clais Lambrechtszoens, ten oosten Jan Jacobsz. en de zusters van Sinte Lijsbette in den Hage, ten noorden Ghijs Dammesz. met huurwaar, ten westen de banwatering. Op haar verzoek zegelt Pieter Aernt.⁵⁴
- 20-5-1461 [Regest 47] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jan Egenz. verklaarde schuldig te zijn aan Jan Jansz. jaarlijkse rente van 15 schellingen hollands, verzekerd op zijn huis en erf aan de westzijde van het Spuy, belend: Z.W.N, genoemde Jan Jansz, ten oosten de heerstraat.⁵⁵
TMD??? Westzijde Spui. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
- 3-2-1464 [Regest 48] Geryt Heynricxz, Mairtijn Eelgisz, Dirc Engebrechtsz, Jan Jansz. bakker, Clais Jansz, bakker en Geryt Dircxz, barbier, hoofdmannen van het Sacramentgasthuis, verklaren als zodanig te bezitten een rentebrief aangaande Dirc Jan Broers zoen, groot 6 pond 5 schellingen 's jaars, verzekerd op een huis en erf aan de Plaedts genaamd "in die Craen" waarin Thonys Willemsz. woont. Deze akte beloven zij in handen te stellen van de provisor en deken van Delfland ten behoeve van de dienst in de kapel op het Spoey na de dood van Jan Jacobsz. "die men hiet Jan in den Droyl" ; terwijl de gasthuismeesters dan 15 pond Hollands zullen ontvangen, Bezegeld door Pieter de Rijck, pastoor van Den Haag.⁵⁶
TMD1163 Huis De Kraan, Noordzijde Plaats. Zie regest HG3.
- 21-5-1464 [Regest 49] Notaris Martinus Arnoldsz, priester, instrumenteert dat Petrus de Rijck, pastoor van 's-Gravenhage, Florens van Dam, deken, zomede Gerard Heynricxz, Gerard Dircxz, Johannes Johannesz, Dirk Engebertsz, Martijn Helyez. en Nicolaes Johannesz. meesters van de Broederschap van het Heilig Sacrament in de kapel van het Sacramentgasthuis een kapelanie hebben gesticht, waarvoor Jorgel Tormeyer en zijn vrouw jonkvrouw Haza goederen beschikbaar hebben gesteld. Als inkomsten worden genoemd:
1. 1 juk land benoorden Hagehout, genaamd de sesde camp van de Dennewech oostwaarts, nu in gebruik bij Alleman Pietersz. onder duyn.
  2. 4 pond hollands op het huis van Heinric Gerijtszoen.
  3. 7 pond hollands op het huis van Symon Florisz. in St Pieterstraat.
  4. 1 pond hollands op het huis van de tinnegieter Jacob Jansz. aan de Vismarkt. Hiervoor moeten in de kapel wekelijks drie missen worden opgedragen. Voor de begeving hiermee wordt Johan Gerritsz. voorgedragen. Getuigen: de priester mrs Dirck Scalk, Johannes Hiec en Dirck Jacobsz.⁵⁷
- Zie regesten 51 en 52.
TMD??? Westzijde Gortsteeg of TMD??? Oostzijde Gortsteeg. Deze steeg heette voorheen Sint Pieterstraat. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
TMD??? Oostzijde Vismarkt. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
- 22-5-1464 [Regest 50] Jonkvrouw Katrijn, weduwe van de med. doctor mr Phillips Mairtijnsz, en haar dochter jonkvrouw Hase, oorkonden dat zij toestaan dat de pastoor van den Hage en de dekenbroeders van het Heilige Sacrament de drie missen die haar oom en tante, Jorgel Tormeyer en jonkvrouw op het hoogaltaar in de parochiekerk van den Hage hebben gefundeerd, verleggen in het genoemde gasthuis. Bezegeld door Pieter die Rijck, pastoor van Den Haag.⁵⁸

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

- 6-6-1464 [Regest 51] David van Bourgondië, bisschop van Utrecht, bevestigt de door deze akte getransfigeerde akte d.d. 1464 mei 21. (Reg.nr. 49) en begeeft Jan Gerritsz. met deze kapelanie.⁵⁹
Zie regesten 49 en 52.
- 9-6-1464 [Regest 52] Notaris Martinus Arnoldz, priester, verklaart dat hij in opdracht van Gerard Dircxz, zaakgelastigde van Jan Gerritsz, - aan laatstgenoemde was de kapelanie waarvan in de getransfigeerde akten sprake is, gegeven - als diens plaatsvervanger de priester Gijsbert Gerritsz. met de kapelanie begeben heeft. Getuigen: Gerrit Heinricx alias Guetlijff, Daniel Jansz. en Willem Polreman.⁶⁰
Zie regesten 49 en 51.
- 27-7-1464 [Regest 53] Symon Toe Dirxz, Jan Pieter Oirtsz. en Buckel Clays Touwenz. doen uitspraak in het geschil tussen de erfgenamen van Jan Pieter Bottenz. en Huge Groot Hugenz. betreffende 42 gemeten land in Wolfairtsdijck in Zeeland. Aan laatstgenoemde wordt toegewezen 9 gemeten land in Wolfairtsdijck in het Oisterlant, waarop nu Bertelmees Symonsz. woont. Op verzoek zegelt Clays die Monick voor Buckel Clays Touwenz.⁶¹
- 8-12-1465 [Regest 54] Jan Wolfertsz. verklaart voor zich en zijn mede-erfgenamen tegenover zijn aangetrouwde nicht Pieternelle, weduwe van Matheus Adriaensz, voldaan te zijn betreffende de nalatenschap van haar echtgenoot. Bezegeld door Jan Pieter Oertsz en Willem Pietersz, de neef van Jan Wolfertsz.⁶²
- 16-6-1466 [Regest 55] Michael de Lyra, broeder van de Orde der Minderbroeders Observanten, oorkondt de opname in de broederschap van Johannes Hugonis en zijn echtgenote Jacoba.⁶³
- 22-10-1466 [Regest 56] Claes Mast en Clais Jan Claisz, schepenen te Leyden, oorkonden dat Aernt van der Mije verklaarde schuldig te zijn aan Pieter Melisz. 32 plakken.⁶⁴
- 8-5-1467 [Regest 57] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jacob Evertsz. verklaarde verkocht te hebben aan Jacob Michielsz. een huis en erf, geheten "In den Haen", in de Hoehstraet, belend: ten noorden Dirck Claisz, ten oosten en ten zuiden Kathrijn, weduwe Kerstant van der Huyte, ten westen de Heerstraat. Het perceel is belast met een jaarlijkse rente van 5 pond 10 schellingen hollands.⁶⁵
TMD6 Huis De Haan, Oostzijde Hoogstraat.⁶⁶
- 24-8-1467 [Regest 58] Broeder Rodolphus schenkt absolutie aan Jan Hughesz. en diens echtgenote Jacoba.⁶⁷
- 28-3-1468 [Regest 59] Notaris Johannes Dirksz. Pasmaan, geestelijke, instrumenteert dat Johannes Willemsz, koopman en Janlijsb[eth], dochter van Jacobus Ruter, echtgenoten, een testament hebben gemaakt, waarbij bepaald is dat de langstlevende het vruchtgebruik van de goederen zal behouden en dat deze na diens dood aan hun beider rechte erven zullen komen, uitgezonderd die welke zij voor vrome doeleinden hebben bestemd. Getuigen: Jan Dircxsz. en Jan Berwoutsz.⁶⁸
- 23-7-1468 [Regest 60] Schepenen in den Hage oorkonden dat zij toegepacht hebben aan de hoofdmannen van het Heilige Sacramentsgilde een jaarlijkse rente van 3 schellingen 6 penningen hollands, verzekerd op de cameran en het erf van Dirc Claesz. Koek in het Voirhout. Deze toepachting geschiedt wegens achterstallige rente.⁶⁹
Zie regest 40.
- 4-2-1469 [Regest 61] Prior en gemeen convent der Regulieren van Bethaniën bij 's-Gravenzande verklaren verkocht te hebben aan Dirc Pietersz. een derde van 6

morgen land in Hetscamp in Haagambacht, in den corten camp, gemeen met het Heilige Sacraments gasthuys in den Haghe. Het perceel is belend: ten oosten mr Aernt Feutgeszoen, Jan Heriszoen en Katrijn weduwe van Pieter Clayszoen, ten westen de nieuwe sloot, ten zuiden de Heren van St Jan te Haerlem, ten noorden Pieter Clays Dircszoens zoen en Dirc Clays Dircszoens zoen.⁷⁰

Zie regest 208.

7-7-1472 [Regest 62] Geryt Rijswijc en Joest van der Laen, schepenen in Leyden, oorkonden dat Jan Claisz. heeft overgedragen aan Joost Andrlesz. de getransfigeerde akte d.d. 1452 oktober 24 en een akte bezegeld met het zegel van het convent van Sinte Margriet.⁷¹

Zie regest 29.

23-11-1474 [Regest 63] Schepenen in den Haghe oorkonden dat Aerndt Buys, Jacob Micielsz, Bartholomees Aerndtsz. en Willem Florysz, hoofdmannen van het Heilige Kruisgilde in den Hage, hebben verklaard een rentebrief te bezitten, groot 20 schellingen hollands 's jaars. Deze brief is hun ten behoeve van het gilde gegeven door Jorys Reyersz, die de rente verzekerde op zijn huis en erf "after die Clock".⁷²

Nabij TMD56 Drie Hoekjes.⁷³ Mogelijk TMD57 Drie Hoekjes, dat in december 1477 in het bezit kwam van Joris Reyniersz.⁷⁴

31-5-1476 [Regest 64] Schepenen in den Hage oorkonden dat Gerijt Ansemsz. verklaarde verkocht te hebben aan de meesters van het Heilig Sacramentsgasthuis 1 morgen land "bij noorden 't haghehout", belend: ten westen Aernt Wolbrantsz. en het genoemde gasthuis, ten noorden de banwating, ten oosten de Heilige Geest in den Hage, ten zuiden het Hagehout.⁷⁵

11-5-1478 [Regest 65] Bisschop Lucas schenkt absolutie aan Vincentius Vincentiusz, zomede aan Maria Cornelisdr. en haar zoon Vinerentius.⁷⁶

15-6-1478 [Regest 66] Bisschop Lucas schenkt absolutie aan Johannes Hugonis, zomede aan diens echtgenote Jacoba Judocusdr. en aan Theobaldus Johannes.⁷⁷

14-7-1478 [Regest 67] Schepenen in den Hage oorkonden dat Pieter Gerytsz. deken, en Jan Staesz, Jan Mouwerijnsz, Pieter Symonsz, Claes Dammesz, Martijn Pietersz. en Geryt Nout, hoofdmannnen van het Heilige Sacramentsgasthuis en gilde, verklaarden schuldig te zijn aan Haestgen mr Phillipsdr, echtgenote van Heynric Jansz. 37 pond 16 schell. hollands 's jaars verzekerd op:

1. Een stuk land benoorden den Hage achter de Vrouwe van Yselsteyn, nu in gebruik bij Willem Jacopsz, belend: ten oosten Tyelman Oom, ten noorden en ten westen Mergriete Hanssen en het kapittel in den Hage, ten zuiden de lijdwech.
2. 2 stukken land bij de Denewech ten ten noorden van den Hage waarvan het ene stuk in gebruik is bij Pouwels Kerreman, belend: ten oosten Jacob Michiels, ten zuiden en ten westen de Denewech, ten noorden Aernt Buys. Het andere stuk is in gebruik bij Dirc Jansz. Kerreman, belend: ten zuiden Aernt Buys, ten westen en ten noorden de Denewech, ten oosten Jan Duycker.
3. een stuk land benoorden den Hage aan de oostzijde van het klooster, nu in gebruik bij Boudijn viskoper belend ten oosten Griete Hanssen, ten noorden de oude wating, ten westen het kapittel in den Hage, ten zuiden de lijdwech.
4. een stuk land bezuiden den Hage aan Coman Willemslaen, nu in gebruik bij de zusters op het Spui, belend: ten noorden genoemde zusters, ten oosten

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- Phillips Gillisz, ten zuiden Machtelt weduwe van Pieter Jansz, ten westen Coman. Willemslaen.
5. 4 pond jaarlijkse eeuwige rente die het gasthuis sprekende heeft op 1 morgen land benoorden den Hage achter het huis van de pastoor.
6. 20 pond jaarlijkse rente die het gasthuis sprekende heeft op woning en land van Boudijn Dircxzoen in de Heckbroeck in het Westambacht van den Hage.⁷⁸
- Zie regest 148.
- 17-9-1479 [Regest 68] Schepenen in den Hage oorkonden dat Claes Jansz. verklaarde schuldig te zijn aan Jan Bairtsz een jaarlijkse rente van 24 schellingen hollands, verzekerd op zijn huis en erf in de Poten, belend: ten oosten Jacob Jan; ten zuiden land van de kapelrie op St Jacobsaltaar in den Hage, ten westen Dirc Nagel, ten noorden de heerstraat.⁷⁹
- TMD??? Zuidzijde Poten. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
- 12-10-1479 [Regest 69] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jannetgen, weduwe van Gijsbrecht Bertoutsz, verklaarde schuldig te zijn aan Pieter Bertoutsz. een jaarlijkse rente van 13 schellingen 4 penningen hollands. Deze rente verzekerde zij op 4 hont land in Aetscamp, belend: ten zuiden het klooster van Loosduynen, ten westen genoemde Jannetgen, ten noorden de erfgenamen van Jacob Martijnszoen, ten oosten de Moerwech.⁸⁰ Dit betreft leden van de familie Coebel. Zie hiervoor F.J.W. van Kan, 'Genealogie van het Haagse geslacht Coebel', *De Nederlandsche Leeuw* 116 (1999) 418-426.
- 11-1-1482 [Regest 70] Schepenen in den Hage oorkonden dat Claes Gijsbrechtsz. - als voogd over Gertruut Aerntsdr en haar broeders - verklaarde voldaan te zijn door Dirc Jacob Brouwers zoen ten aanzien van de erfenis die Geertruut is aanbestorven van haar vader Aernt Gijsbrechtsz. en haar moeder Gertruut Gijsbrechtsdr.⁸¹
- 25-8-1482 [Regest 71] Schepenen in den Hage oorkonden dat Aernt Jansz, med. doctor, verklaarde verkocht te hebben aan de hoofdmannen van het Heilige Sacramentgilde een tuin en erf achter zijn woonhuis, belend: ten zuiden de erfgenamen van Claes Pietersz, ten westen genoemde erfgenamen en mr Jan van Birckel, priester en kanunnik in O.L.V. kapel ten hove in den Hage, ten noorden genoemde mr Jan van Birckel, ten oosten de heerstraat. Als waarborg dient verkopers woonhuis, geheten "In de groene poort".⁸²
- Zie regest 34.
- TMD??? Westzijde Oude Molstraat??? Speculatie gebaseerd op de oostbelending, een heerstraat, en het gegeven dat de samenhangende akte (regest 34) mogelijk een pand in de Papestraat betreft.
- 1-12-1482 [Regest 72] Aernt Ploey en Hüge Claesz, schepenen van Woerden, oorkonden dat Geertruut, weduwe van Reyner Dircxsz. verklaarde verkocht te hebben aan Claes Jacobsz. een huis met de beterschap van het erf waarop het staat te Woerden in de Rietvelrestraet, belend: ten zuiden Simen Knoep, ten noorden Willam Gerytsz.⁸³
- 4-9-1484 [Regest 73] Schepenen in den Hage oorkonden dat Heynric Jansz. verklaarde verkocht te hebben aan Jan Clementsz. een huis en erf in de Papenstraet, belend: ten westen en ten noorden Stijn, Willem van Holys weduwe, ten oosten Heynric Ysbrantsz, ten zuiden de heerstraat. Het perceel is belast met een eeuwige rente van 7 pond 3 schellingen hollands.⁸⁴
- Zie regesten 121 en 168.
- TMD90 Noordzijde Papestraat.⁸⁵

- 18-9-1484 [Regest 74] Schepenen in den Hage oorkonden dat Pieter Gerytsz, deken, Marteyn (...) zoen, Pieter Symonsz, Wouter Spierinck, Claes Dammesz, Geryt Woutersz en Jan Mouwerijnsz, hoofdmannen van de Heilige Sacraments broederschap en de priester heer Adriaen Heynricxz. verklaarden overeengekomen te zijn dat genoemde Adriaen voor zijn opneming in het gildehuis geeft zijn woonhuis “tenden den toorn”, 8 pond vlaams contant, een klein huisje in Joffrouw Ydastraet dat zijn joncwijff Zoer levenslang mag bewonen, alsmede zijn hele nalatenschap.⁸⁶
TMD449 Westzijde Torenstraat.⁸⁷ Heer Adriaen Heynricxsz betaalde volgens het HB1466 hofhuur voor een perceel achter de toren van de kerk. Het was vanaf de school, TMD445, het vierde perceel zuidwaarts dus TMD449. Het volgende perceel was het hoekhuis met het Westeinde volgens HB1466 en dat klopt met TMD450 hetgeen hetzelfde hoekhuis is.⁸⁸
TMD298??? Noordzijde Juffrouw Idastraat of daar vlak bij. Ik vond in HB1458 heer Ariaen Heynricxsz met een kamer die kan worden geplaatst aan de noordzijde van de Juffrouw Idastraat. Ik vergeleek HB1458 met HB1562 en zocht het nummer op in Ter Meer Derval.⁸⁹
- 18-11-1487 [Regest 75] Schepenen in den Hage oorkonden dat Tyelman Oom van Wijngairden verklaarde te hebben verkocht aan de hoofdmannen van het Heilige Sacraments gilde 8 hont land, ten zuidwesten van den Hage, belend: ten oosten Maertijn Pieterzoens kinderen, ten zuiden de heerweg en Aernt Buys Pietersz, ten westen genoemde Aernt Buys, ten noorden Jan Dirck. Het perceel is belast met een eeuwige rente van 20 schellingen hollands.⁹⁰
- 4-11-1488 [Regest 76] Schepenen in den Hage oorkonden dat Geryt Jansz, spillemaker, verklaarde verkocht te hebben aan heer Adriaen Heynricxz, priester, een huis en erf in het Noirteynde, belend: ten zuiden de schoenmaker Maertijn, ten westen Gerijt Claesz, kerssemaker, ten noorden Aernt Buys en Adriaen Pouwelsz, ten oosten de heerstraat. Het perceel is belast met een eeuwige rente van 2 pond hollands.⁹¹
TMD193 Westzijde Noordeinde.⁹²
- 11-8-1489 [Regest 77] Schepenen in den Hage oorkonden dat Florys Gerritsz. verklaarde verkocht te hebben aan Dirc Aerntsz. een huis en erf gelegen op de Geest “by des prochipapen”, belend; ten westen Jacob Dammesz, ten noorden des prochipapen hof, ten oosten de tuin van genoemde, Florys, ten zuiden de heerstraat. Het perceel is belast met 10 schellingen holl. eeuwige rente.⁹³
TMD??? Noordzijde Geest. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
- 31-8-1489 [Regest 78] Schepenen in den Hage oorkonden dat comen Dirc Jacobsz. verklaarde verkocht te hebben aan Dirc Aerntsz. een kamer en erf, gelegen op de Geest, belend: ten oosten Margriete Adriaensdr, ten zuiden “die roch”, ten westen Willem Boudijnsz, ten noorden de Heerstraat. Het perceel is belast met de helft van 3 schell. holl. eeuwige rente. Hiervoor verbindt genoemde Dirc Jacobsz. zijn huis en erf aan de Noordzijde van de Geest op de hoek aan de westzijde “als men gaet tot des prochipapen”.⁹⁴
TMD??? Zuidzijde Geest. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren. Ik weet niet wat ‘die roch’ is.
TMD??? Noordzijde Geest. Ook dit perceel kan ik niet nader lokaliseren.
- 9-12-1489 [Regest 79] Schepenen in den Hage oorkonden dat Geryt Jansz. Ravant verklaarde verkocht te hebben aan Jan Roelensz. een huis en erf in het Westeynde, belend: ten westen Ceel de linnenwever, ten noorden Jan van Assendelft, ten oosten Wigger Gerijtsz, ten zuiden de heerstraat. Het perceel is

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

- belast met een eeuwige rente van 16 schellingen hollands. Betaling met een schuldbrief van 62 pond 10 schellingen hollands.⁹⁵
Zie regest 80
TMD483?/TMD484?/TMD485? Noordzijde Westeinde. Zie voor onderbouwing de regesten HG460 en LEP32. Jan Roelensz betaalde in 1512 de hofhuur voor TMD485 Noordzijde Westeinde.
- 9-12-1486 [Regest 80] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jan Roelensz. verklaarde schuldig te zijn aan Geryt Jansz. Ravant de som van 62 pond 10 schellingen hollands wegens de koop van een huis en erf in het Westeinde d.d. 1489 december 9.⁹⁶
Zie regest 79.
- 28-10-1493 [Regest 81] Pieter Heynrick Reynerss. en Jan Heerman, schepenen in Leyden, oorkonden dat Claes Jansz. van Woerden en Lijsbet Govertsdr. huwelijkse voorwaarden hebben gemaakt, waarbij Claes Jansz. inbrengt ½ huis en erf in Woerden met twee tuinen en twee erven buiten Woerden.⁹⁷
- 16-12-1495 [Regest 82] Schepenen in den Hage oorkonden dat Willem Mouwerijnsdr. - met haar broeder Pieter Mouwerijnsz. als haar gekozen voogd - verklaarde verkocht te hebben aan Dirc Gerytsz. een huis en erf “in de vruyt”, Belend: ten oosten Coenrairt des houtvesters, ten zuiden Dirc Claesz. smid, ten westen en ten noorden de heerstraten. Het perceel is belast met een eeuwige rente van 4 pond hollands.⁹⁸
Zie regest 90.
TMD57??? Drie Hoekjes.
NB-1 Zie onderstaand de akte van 4-10-1501.
NB-2 Gezien de west- en noordbelendingen denk ik hier aan het blokje huizen dat in de “Drie Hoekjes”, oftewel TMD55-TMD58.⁹⁹ Zie Regest Memorie 134 d.d. 31-5-1488.
- 20-6-1497 [Regest 83] Deken en kapittel van de kerk van de Heilige Adrianus te Naeldwijn oorkonden dat zij schuldig zijn aan het Heilige Sacraments gasthuis in den Hage, ten behoeve van de daar verpleegd wordende armen en zieken, een jaarlijkse rente van 8 pond hollands, verzekerd op 44 morgen land “ter made gelegen bij Delft “en op de” Madewerff”, welke rente en verzekering is geregeld ingevolge het testament van Heer Henric van Naeldwijn.¹⁰⁰
- 31-12-1497 [Regest 84] Notaris Wilhelmus Staill, geestelijke, instrumenteert dat Dames Heynricxz, patroon van de kapelanie gesticht door Nicolaas Hofdijck en diens vrouw Elsbeen in de St Jacobskerk en later overgebracht naar de kapel van het Sacramentsgasthuis, verzoekt aan Frederik van Baden - bisschop van Utrecht - deze kapelanie terug te mogen brengen naar het Heilige Geestaltaar in genoemde kerk. Getuigen: Jan Huygensz. van Dam, Jacob Adriaensz. en Adriaen Arnoldsz.¹⁰¹
Zie regest 85.
- 14-1-1498 [Regest 85] Frederik markies van Baden, bisschop van Utrecht, geeft de in de getransfigeerde acte verzochte toestemming.¹⁰²
- 19-3-1499 [Regest 86] Frederik, markies van Baden, bisschop van Utrecht, beslist op het verzoek van heer Adrianus Pickart - rector en eigenaar van een vicarie ter ere van God en St. Jacob in de St Jacobskerk in den Hage - en Theodoricus Judocusz. - rector van een kerkelijk officie gefundeerd op het altaar van St Jacob in genoemde kerk - om hun ambten onderling te mogen verwisselen. Genoemd kerkelijk officie wordt aan heer Adrianus toegewezen.¹⁰³

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- 13-5-1499 [Regest 87] Godfridus de Busco, broeder, prior emeritus van het convent van de Orde der Predikheren te 's- Gravenhage, oorkondt de opname van Johannes Hugenz. en zijn vrouw Jacoba in de Broederschap van Sint Vincentius.¹⁰⁴
- 11-11-1499 [Regest 88] Schepenen in den Hage oorkonden dat Dirk Garbrantsz. verklaarde verkocht te hebben aan Adriaen Karelsz. een huis en erf in de Spoystraet, belend: ten oosten Jacob Jacobsz. bode, ten zuiden Vossen weduwe, ten westen Symon Willemsz, ten noorden de heerstraat. Het perceel is belast met 1 pond 11 stuivers jaarlijkse rente. Als borg verbindt Gerijt Ghijsbrechtsz. zijn huis aan de Vismarckt, genaamd "die Crone".¹⁰⁵
TMD??? Zuidzijde Spuistraat. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
TMD53 Huis de Kroon, Noordzijde Vismarkt.¹⁰⁶
- 23-3-1501 [Regest 89] Schepenen in den Hage oorkonden dat Clais Claisz. verklaarde te hebben verkocht aan de meesters van het Heilige Sacramentgasthuis een tuin met toebehoren, gelegen achter het gasthuis.¹⁰⁷
TMD??? Oude Molstraat??? Dit is echt gokken!
- 4-10-1501 [Regest 90] Schepenen in den Hage oorkonden dat Heinrijck Jansz. vrijwaring geeft voor het huis en erf dat Willem Mouwerijnsdr. aan Dirck Gerytsz. heeft verkocht, gelegen aan de Noordzijde van de kerk, belend en belast als in de koopbrief (reg.nr. 82) vermeld. Hiervoor verbindt hij zijn huis in de Papestraet, belend: ten oosten de glaasmaker Heinrijck Duyst, ten westen Jan de schoenmaker, ten zuiden de heerstraat.¹⁰⁸
Zie regest 82.
TMD57??? Drie Hoekjes. Zie voor de onderbouwing van deze veronderstelling regest 82.
TMD83 Noordzijde Papestraat.
- 13-6-1503 [Regest 91] Schepenen in den Hage oorkonden dat Jacob Hey verklaarde verkocht te hebben aan Clais Jansz. van Woerden een kamer in de Lorstraet, belend: ten noorden meester Clais barbier en Clais Dirczoen, ten zuiden "de cooperen pot", ten oosten de zusteren te Bethleem, ten westen de heerstraat. Het perceel is belast met een rente van 1 pond hollands 's jaars.¹⁰⁹
TMD523 Oostzijde Lorrestraat of daar vlak bij.¹¹⁰
- 23-6-1505 [Regest 92] Schepenen in den Hage oorkonden dat Matheus Pietersz. verklaarde verkocht te hebben aan Wouter Louwerisz. een huis en erf in de Kerckstraet, belend: ten noorden de school, ten oosten Pieter Jansz. Duyck, ten zuiden Griete Duystendr, ten westen de heerstraat; belast met 3 pond 19 schellingen eeuwige rente. Hiervoor verbindt hij zijn woonhuis in de Vlaminckstraet, belend: ten oosten meester Jan, ten zuiden Danel Janszoons weduwe, ten westen Lenert Janszoon ten noorden de heerstraat.¹¹¹
TMD629 Oostzijde Schoolstraat. De School is TMD628.¹¹²
TMD??? Zuidzijde Vlamingstraat. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
- 8-2-1504 [Regest 93] Notaris Andreas Voirscoeten, geestelijke, instrumenteert dat Claes Jansz. en Lijsbeth Govaertsdr, echtgenoten, een testament hebben gemaakt waarbij is bepaald, dat de langstlevende zal behouden het huis of de kamer waarin zij wonen in de Lorrestraet in den Hage en alle goederen. Als Lijsbeth hertrouwt zal de helft van de goederen aan de erfgenamen van Claes Jansz. komen. Getuigen: Zier Servaeszoen en Dirk Bartelmeeszoen.¹¹³
Zie regest 94
TMD??? Westzijde Lorrestraat of TMD??? Oostzijde Lorrestraat. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- 20-2-1504 [Regest 94] Schepenen in den Hage oorkonden dat Claes Jansz. en Lijsbeth Govaertsd, echtgenoten, het testament hebben gemaakt, waardoor deze akte gestoken is.¹¹⁴
Zie regest 93.
- 24-10-1505 [Regest 95] Notaris Dirck Judocusz, geestelijke, instrumenteert dat Vincent Vincentsz. en Maritgen Cornelisdr, echtgenoten, een testament hebben gemaakt waarbij is bepaald dat de langstlevende alle goederen zal behouden. Na diens dood zullen deze aan de armen komen. Getuigen: Heer Paulus Dircxz, priester en Willem Bietersz, bakker.¹¹⁵
Zie regest 96.
- 12-2-1506 [Regest 96] Schepenen in den Hage oorkonden dat Vincent Vincentsz. en Maritgen Cornelisdr, echtgenoten, het testament hebben gemaakt waardoor deze akte gestoken is.¹¹⁶
Zie regest 95.
- 12-2-1507 [Regest 97] Schepenen in den Hage oorkonden dat Dirck Jacopsz, bakker, beloofde het licht aan de oostzijde van het huis van Ewout Thonisz. niet te betimmeren. Dit huis is gelegen: “tafteromme” en belend: ten westen Matti Louwen weduwe, ten noorden genoemde Ewout, ten oosten genoemde Dirck, ten zuiden de heerstraat.¹¹⁷
TMD??? Noordzijde Achterom. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
- 17-11-1507 [Regest 98] Schepenen in den Hage oorkonden dat Steven Meesz. verklaarde verkocht te hebben aan Jan de Harsijn (alias), boutmaicker, een huis en erf in het Noorteynde, belend: ten noorden Heynrick timmerman, ten zuiden Heynrick timmerman van Delft, ten westen Steven Meesz, ten oosten de heerstraat. Het perceel is belast met een jaarlijkse rente van 2 pond Hollands.¹¹⁸
Zie regest 100.
TMD191 Westzijde Noordeinde.¹¹⁹
- 2-6-1508 [Regest 99] Schepenen in den Hage oorkonden dat Gherijt Romboutsz. verklaarde verkocht te hebben aan Herman Jansz. een looihuis staande “tafteromme”, belend: ten oosten Jacop balmaecker, Gherijt Willemssoen, ten westen en ten zuiden de heerstraat, ten noorden de Beecke.¹²⁰
TMD??? Noordzijde Achterom. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
- 22-4-1510 [Regest 100] Adriaen Jacopsz. en Jan van Steenhoven, schepenen in den Hage, oorkonden, dat Steven Meesz. aan Jan de Harsijn, boutmaicker, vrijwaring geeft voor het aan hem verkochte huis in het Noorteynde. Hiervoor verbindt hij zijn huis en erf in het Noorteynde, belend: ten zuiden Kors van der Beeck, ten westen Sint Nyclaes gasthuys, ten noorden Gheryt Muys, ten oosten de heerstraat.¹²¹
Zie regest 98.
TMD191 Westzijde Noordeinde.¹²²
- 30-4-1510 [Regest 101] Adriaen Jacopsz. en Jan van Steenhoven, schepenen in den Hage, oorkonden dat Adriaen Jansz. verklaarde - als erfhuur - schuldig te zijn aan Thomas Jansz, metselaar, een jaarlijkse rente van 25 stuivers, verzekerd op een huis, tuin en erf in de Molenstraet. Dit perceel is belend: ten oosten Dammas Claesz en Jaepgen Deeckens, ten westen de deurwaarder Bartholomees en Gherijt “In sinte Marten”, ten zuiden de kamers van mr Philips met de poort, ten noorden de heerstraat.¹²³
Zie regest 193.
NB Sint Maarten is TMD230 Westzijde Noordeinde, bij de Papestraat.

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

TMD250??? Zuidzijde Molenstraat of daar vlak bij. In HB1512 de volgende drie elkaar opvolgende percelen, gaande van oost naar west:¹²⁴

HB1512	Dammes Claesz	1 denier
HB1512	Adriaen Jansz	2 denier
HB1512	Bertelmees Jansz deurwaarder	1 denier

Ik heb geprobeerd de percelen aan de zuidzijde van de Molenstraat zoals vermeld in het HB1512 en in het HB1562 met elkaar te vergelijken.¹²⁵

Gokkenderwijs kom ik uit om TMD250 of daar in de buurt.¹²⁶

13-1-1511 [Regest 102] Notaris Petrus van Gouda, geestelijke, instrumenteert “in domo que dicta vulgariter die caesbaen” dat Jan Willemsz. “boutemaecker” en Claer Jansdr. - met haar gekozen voogd Evert de Graes, kastelein op het Hof in den Hage -, echtgenoten, een testament hebben gemaakt waarbij zij elkander tot universeel erfgenaam benoemen. Getuigen: Jan Pietersz.” buddellus capelle” en Jan Jansz. messe-maker.¹²⁷

Ik denk de notaris dit testament opmaakte in de kaatsbaan op het Binnenhof, die tegenover de kastelenie aldaar stond. Op de plaats van de kastelenie nu het Ministerie van Algemene Zaken, op de plaats van de kaatsbaan een gedenkplaat.

26-6-1511 [Regest 103] Jan van Beveren en Claes Harmansz, schepenen in den Hage, oorkonden dat mr Cornelis Heynricxsz. Hoen licentiaat in de beide rechten, verklaarde verkocht te hebben aan Adriaen Willemsz. een kamer en erf op de Voldersgracht, belast met 20 schellingen hollands 's jaars en belend: ten zuiden de gracht, ten westen Vries Jacopsz, ten oosten Jacop die Vlaem(inck), ten noorden Willem Jansz. Schouten.¹²⁸

Zie regesten 125 en 126.

TMD??? Noordzijde Gedempte Gracht. Ik kan dit perceel niet nadere lokaliseren, al hoewel ik Jacop de Vlaminck en Willem Jansz scout wel in het HB1512 kan terugvinden. Niet als burens, er staan vier percelen tussen hen in.¹²⁹ Mijn probleem is dat ik het HB1512 niet kan ‘koppelen’ aan het HB1562.

1-7-1513 [Regest 104] Nicolaes Carboen en Diricx Jansz. Duycker, schepenen in den Hage, oorkonden, dat Adriaen Diericxz. verklaarde schuldig te zijn aan mr Jacop Pijnsz. - advocaat-fiscaal bij het Hof van Holland - een jaarlijkse rente van 6 pond hollands. Deze rente verzekerde hij op zijn huis en erf met drie camerens in de Geest, belend: ten oosten Barbara van Rotterdam, ten zuiden de heerstraat, ten westen Hadewi pastoors, ten noorden de heerstraat.¹³⁰

Zie regest 108.

TMD??? Noordzijde Geest of TMD??? Zuidzijde Geest. Verder kom ik niet. Ik snap niet hoe een perceel op De Geest ten noorden en ten zuiden kan belenden aan een heerstraat.

14-11-1514 [Regest 105] Nicolaes Carboen en Geeryt Dym Willemsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Kors Pietersz. verklaarde verkocht te hebben aan Jan Heynricxz. een huis en erf in het Noorteynde, belend: ten westen en ten noorden Steven Meeusz, ten zuiden Jan Heynricxz. ten oosten de heerstraat. Het perceel is belast met 42 schellingen hollands 's jaars.¹³¹

Zie regest 106.

TMD192 Westzijde Noordeinde.¹³²

14-11-1514 [Regest 106] Nicolas Carboen en Geeryt Dym Willemsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jan Heynricxz. verklaarde schuldig te zijn aan Kors Pietersz. de som van 9 pond vlaams wegens de koop van een huis en erf in het Noorteynde, belend en belast als in de koopbrief omschreven.¹³³

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- Zie regest 105.
- 20-6-1515 [Regest 107] Kaerle, Prins van Spaengnen, als graaf van Holland het recht hebbend bij zijn eerste en blijde inkomste in dat land in elke abdij, klooster, godshuis en gasthuis een brood en een provende te geven aan wie hij verkiest, beveelt Martijn van Ligny op te nemen in het gasthuis van het Heilig Sacrament.¹³⁴
- 19-1-1516 [Regest 108] Arent Pietersz en Huych Airtsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat mr Jacop Pijnsz. verklaarde verkocht te hebben aan het Heilig Sacramentgasthuis een jaarlijkse rente van 6 pond hollands, vermeld in de getransfigeerde rentebrief d.d. 1513 juli 1. (Reg.nr. 104), waarvoor hij van het gasthuis een stuk erf langs zijn tuin heeft verkregen. Hiervoor verbindt hij zijn huis en erf in de Nobelstraat.¹³⁵
Zie regest 104.
Mogelijk TMD329 Noordzijde Nobelstraat of daar vlakbij. Deze speculatie is gebaseerd op een vergelijking van het HB1512 en het HB1562, waarna Ter Meer Derval het TMD-nummer leverde.¹³⁶
- 14-10-1516 [Regest 109] Bartelmees Heytricksz. en Huych Aertsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Joris Jacopsz, Jan Bruynsz, Cornelis Jansz. en Jan Nachtegael, gasthuismeesters van het Heilige Sacramentgasthuis, verklaarden schuldig te zijn aan het Sint Nicolaas gasthuis een rente groot 1 pond Vlaams 's jaars, verzekerd op circa 8 hont land aan de Zuidzijde van den Hage achter de Proosdij. Dit perceel is belend: ten oosten Gerrit de molenaar, ten westen Willem de Vries, ten noorden en ten zuiden de heerweg.¹³⁷
Zuidzijde Westeinde??? Dit omdat ik denk dat het Westeinde de noordbelending is en dat de Hoflandseweg de zuidbelending leverde.
- 31-10-1516 [Regest 110] Ariaen Gerritsz. Paert en Huych Airtsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Marijtgen Tamisdr. - met haar zoon mr Adriaen Nannezoen als haar gekozen voogd - verklaarde schuldig te zijn aan de weesmeesters van den Hage, ten behoeve van het weeskind Pieter Pietersz, een jaarlijkse rente van 3 pond hollands. Zij verzekerde deze op haar huis en erf in de Poiten, belend: ten noorden thoffs graft, ten oosten Heer Louweris kanunnik te Leyden, ten westen mr Frans van Leuwen, ten zuiden de heerstraat.¹³⁸
Zie regest 128.
TMD1140 Noordzijde Poten.¹³⁹ Zie voor onderbouwing regest LEP106.
- 6-11-1516 [Regest 111] Notaris Johannes Nicolaesz. Bakker, geestelijke, instrumenteert dat Willem Aerntsz. een testament heeft gemaakt waarbij hij al zijn goederen vermaakt aan de kinderen van de broeders en zusters van zijn moeder, terwijl hij aan zijn erfgenamen van vaderszijde gezamenlijk toekent 4 pond hollands eens. Getuigen: Claes Wiggerszoen priester en Jan Jansz. van Sichgelom.¹⁴⁰
- 7-11-1516 [Regest 112] Dirick Jansz. Duycker en Gerrit Willemsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Dirick Pietersz, als man van Erckgen Florisdr. verklaarde te hebben verkocht aan de meesters van het Heilige Sacramentgasthuis de helft van 4 hont 60 roeden land bezuiden den Hage, belend: ten zuiden en ten noorden de Ziecken, ten westen de Heilige Geest in den Hage, ten oosten de kade en de vaert. Het perceel is belast met een jaarlijkse rente van 2 pond hollands.¹⁴¹
Westzijde Spui, ten zuiden van het Leprooshuis.
- 10-2-1517 [Regest 113] [Dirick Jansz.] Duycker en Wermbrecht Willemsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Dirick Diricksz. Cock verklaarde schuldig te zijn aan Louweris Lambrechtsz. een jaarlijkse rente van 1 pond hollands. Deze rente

- verzekerde hij op drie huizen en erven in het Voirhout, belend: ten oosten het Bos, ten westen het Voirhout, ten zuiden en ten noorden Heynrick Symonsz, secretaris van den Hage.¹⁴²
- TMD??? Oostzijde Voorhout. Verder kom ik niet, ik kan de genoemde personen niet terugvinden in het HB1512. Ik heb het *Voorhout*-boek niet geraadpleegd. Zie ook regest LEP101 betreffende dezelfde rente.
- 11-5-1517 [Regest 114] Claes Willemsz. en Wermbrecht Willemsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Dirick [Diricksz.] Cock verklaarde schuldig te zijn aan Louris Lambrechtsz. een jaarlijkse rente van 1 pond hollands. Deze rente verzekerde hij op drie huizen en erven in het Voorhout, belend: ten noorden en ten zuiden de weduwe van Henrijk Symonsz, ten westen de heerstraat, ten oosten het Bos.¹⁴³
- TMD??? Oostzijde Voorhout. Verder kom ik niet, ik kan de genoemde personen niet terugvinden in het HB1512. Ik heb het *Voorhout*-boek niet geraadpleegd. Zie ook regest LEP15 betreffende dezelfde rente,
- 20-5-1517 [Regest 115] Claes Willemsz. en Wermbrecht Willemsz, schepenen van den Hage, oorkonden dat Jorys Coenzoen verklaarde schuldig te zijn aan Stijn, weduwe van Pieter Huygensz, de som van 18 pond vlaams wegens koop van een huis en erf in de Scoelstraat, belend: ten zuiden en ten oosten Gijsbrecht Duychzoen, ten noorden Lijsbeth Zuymonts met haar poort en erf, ten westen de heerstraat¹⁴⁴
- Mogelijk TMD631? Of TMD632 Oostzijde Schoolstraat.¹⁴⁵ NB TMD630 is een poort/uitgang.
- 10-6-1517 [Regest 116] Schepenen van Monster oorkonden dat Adriaen Joosten Cock verklaarde schuldig te zijn aan Heer Adriaen Joosten, zijn broeder, 34 pond hollands wegens koop van het huis waarin hij nu woont.¹⁴⁶
- 14-7-1518 [Regest 117] Schepenen in den Hage oorkonden dat Roeloff van der Haltert - kamerling van Wijtermeer, graaf van Egmond - en de bode Zweer Claesz. op verzoek van de snijder mr Willem Willemsz. een verklaring hebben afgelegd betreffende inlichtingen over genoemde mr Willem en diens vrouw Mergriete, verkregen van Willems jongere broeder Heynrick Willemsz. te Keulen.¹⁴⁷
- 6-6-1519 [Regest 118] Jan Cornelisz, Willem Willemsz, Huych Pietersz. en Jan Willemsz. van Berghen, kerkmeesters van de kerk te Voirburch, met Arent van Duvenoirdt, Gardijn Dirxz, Ansem Ansemsz, Pieter Jacop Lams zoen en andere gemene buren en rijkdom van het dorp Voirburch verklaren - met consent en octrooi van de bisschop van Utrecht - te hebben verkocht aan Willem Willemsz. Bruyll en diens vrouw Margrietes Jansdr. een lijfrente van 2 pond vlaams 's jaars. Deze rente rust op de kerk van Voirburch. Op verzoek zegelen meester Jan Claisz, pastoor van Voirburch en Jan Cornelisz, schout van Voirburch.¹⁴⁸
- 20-7-1519 [Regest 119] Cornelis Louwerijsz, Vranck Cornelis Reyersz, Vranck Cornelisz, Neel Cornelisz, Frans Aeryensz. en Koen Jansz, kerkmeesters van Berkel, oorkonden dat zij met consent van de schout en gezworenen hebben verkocht aan Cornelis Heynrycxz. 1,5 morgen land in het ambacht van Berkel in Roderijs in Cornelis woning, belend: ten noorden Aeryen Colijnsz. en Hubracht Dircxz, met bruikwaar, ten zuiden Maertijn Huyghezoen; strekkende van de Westmaar tot de kaa. Dit perceel heeft wijlen de moeder van Cornelis aan het godshuis te Berkel geschonken. Gezworenen in het ambacht van Berkel: Maertijn Huyghezoen, Aernt Symonzoen, Claes Pietersz, Aallewijn Cornelisz. Bezegeld door Claes Damensz, schout van Berkel.¹⁴⁹

- 30-9-1519 [Regest 120] Pieter Pietersz. en Willem Jansz, schepenen in den Hage, oorkonden dat de magistraat heeft toegepacht aan Loise Symonsdr. een jaarlijkse rente van 6 schellingen 6 penningen hollands, verzekerd op het huis en erf van Hadewije "Tbutterwijff" op de Geest. Dit wegens achterstallige rente. Het perceel is belend: ten westen Jan de metselaar en coman Dirick, ten noorden de heerstraat, ten oosten Jacop van Acxpoel, ten zuiden de heerstraat.¹⁵⁰
TMD??? Noordzijde Geest of TMD??? Zuidzijde Geest. Verder kom ik niet. Ik snap niet hoe een perceel op De Geest ten noorden en ten zuiden kan belenden aan een heerstraat. Ik vermoed dat hier de belendingen uit de oorspronkelijke rentebrief zijn overgenomen. Ik vond die niet terug.
- 16-9-1519 [Regest 121] Adriaen Gerritsz. [Paert] en Gijsbrecht Dirycxz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jan Clementsz. verklaarde verkocht te hebben aan Frederick Jacops. een huis en erf in de Papestraet, belend: ten noorden en ten westen Jan Willemszoon glaesmaicker, ten oosten Gerryt Christiaensz, ten zuiden de heerstraat. Het perceel is belast met een rente van 7 pond 3 schellingen 8 penningen hollands 's jaars.¹⁵¹
Zie regesten 73 en 168.
TMD90 Noordzijde Papestraat.¹⁵²
- 24-12-1520 [Regest 122] Gijsbrecht Dirycxz. en Adriaen de Milde Claess, schepenen in den Hage, oorkonden dat Otto Henrycxz. verklaarde verkocht te hebben aan Jan van der Eyck een huis en erf op het Spoye, belend: ten zuiden mr Huych van Assendelft, ten noorden en ten oosten Dirick Deym, ten westen de heerstraat. Het perceel is belast met 10 schellingen losbare en 2 schellingen onlosbare rente.¹⁵³
TMD1075 of TMD1076 Oostzijde Spui, of daar vlakbij. Zie voor de onderbouwing van deze hypothetische lokalisering regest SNG187.
- 7-7-1521 [Regest 123] Op verzoek van Claes Cornelisz. en Dirck Jansz, kerkmeesters, bezegelt Herman Enghebrechtsz, schout van Berckel, een testamentaire beschikking van Cornelis Heynrycxz. waarbij hij - ter gedachtenis van hem en zijn vrouw Claertgen en voor de zielen van hun kinderen - aan het godshuis ter Berckel heeft gegeven 2 morgen land in het ambacht van Berckel in Roderijs in Pieter Pietersz. woning. Dit perceel is belend: ten noorden Hubrecht Dircxz. en Maertijn Huygezoen, ten zuiden Maertijn Huygezoen. De kerkmeesters zullen ook jaarlijks voor de zielen van Heynrijck Dircxz, diens vrouw Wijnen en diens dochter Fijtgen vier missen op het hoogaltaar houden. Bij de missen op Kerstmis en bij die op de jaargetijden van genoemden zullen kerkmeesters 9 groot aan wittebrood uitdelen. Gezworenen in het ambacht van Berckel zijn: Claes Jacopsz, Wiggert Pietersz, Claes Janss. en Jan - Jansz.¹⁵⁴
- 22-6-1522 [Regest 124] Aernt Pietersz. en Ghijsbrecht Dircxsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Bairtgen, weduwe van Jorys Jacopsz, met Thieus Pietersz. - als haar gekozen voogd, verklaarde verkocht te hebben aan Herman Jansz, schoenmaker, een huis en erf in de Veenstraet, belast met 7 Rijnse guldens 2 stuivers 's jaars en belend: ten oosten de vleeshouwer Anthonis, ten noorden Jacop Willemsz, ten zuiden en ten westen de heerstraat. Borgen zijn: Thieus Pietersz, Symon Pietersz, Betgen huisvrouw van de goudsmid Engbrecht, Jacop Koenezoen.¹⁵⁵
TMD583 Noordzijde Spuistraat.¹⁵⁶ Hier geplaatst op basis van de zuid- en westbelendingen.

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

- 3-7-1522 [Regest 125] Aernt Pietersz. en Adriaen Jacopsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jan Pietersz. verklaarde schuldig te zijn aan Adri[ae]n Cornelisz. - ten behoeve van Adriaen Willemsz. een som van 6 pond vlaams wegens koop van een huis en erf op de Voldersgraft. Het perceel is belend: ten noorden Willem Jansz, ten westen Vries Aemsz, ten oosten Jacop de Vlaeminck, ten zuiden de heerstraat.¹⁵⁷
Zie regesten 103 en 126.
TMD??? Noordzijde Gedempte Gracht (v/h Voldersgracht). Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
- 16-7-1522 [Regest 126] Adriaen de Milde Claesz. en Ghijsbrecht Dircxsz, (schepenen) schepenen in den Hage, oorkonden dat Joest Cornelisz, leertouwer, verklaarde zich borg te stellen voor zijn broeder Adriaen Cornelisz. die op 20 februari 1520 van Ariaen Willemsz. gekocht heeft een huis en erf op de Voldersgraft, omschreven in de getransfigeerde akte d.d. 3 juli 1522 (reg.nr. 125). Hiervoor verbindt hij zijn woonhuis en erf op de hoek van St Anthonisbrugge.¹⁵⁸
Zie regesten 103 en 125.
TMD??? Noordzijde Gedempte Gracht (v/h Voldersgracht). Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
TMD??? Nabij Sint Anthonisbrug. Hier kan ik niets mee beginnen.
- 23-7-1522 [Regest 127] Aernt Pietersz. en Ghijsbrecht Dircxsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jan Jansz. zich door zijn stiefvader Harman Jansz. heeft laten uitkopen inzake zijn aandeel in de (nog te verwachten) nalatenschap van zijn moeder.¹⁵⁹
- 3-12-1522 [Regest 128] Jacop van de Wyel Adriaensz. en Aernt Pietersz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Pieter Pietersz, timmerman, verklaarde verkocht te hebben aan Gijsbrecht Dircxsz. een jaarlijkse rente van 3 pond hollands, verzekerd op het huis en erf van Marijtgen Tamesdr. in de Poeten. Hiervoor verbinden als borgen: Jan Goudt zijn huis en erf genaamd "den gulden leeuw" in de Hoochstraat en Gerijt Korstensz. zijn huis en erf genaamd "In sinte Marten" op de hoek van de Papenstraat.¹⁶⁰
Zie regest 110.
TMD1140 Noordzijde Poten.¹⁶¹ Zie voor onderbouwing regest LEP106.
TMD17 Huis Gouden Leeuw, Oostzijde Hoogstraat. Niet onder deze naam bij Ter Meer Derval, die de naam Het Leeuwkje opvoert voor TMD17.¹⁶² Dat beide namen betrekking hebben op hetzelfde perceel volgt uit HB1512.¹⁶³
TMD230 Huis Sint Maarten, Westzijde Noordeinde.¹⁶⁴
- 7-3-1523 [Regest 129] Kaerle, gekozen Rooms keizer, benoemt - op voorstel van de graaf van Hoochstrate, stadhouder van Holland, Zeeland en Friesland - Govard Jansz. tot extra-ordinaris bode bij het Hof van Holland.¹⁶⁵
- 26-4-1524 [Regest 130] Notaris Anthonis Egbertsz, geestelijke, instrumenteert dat Karman Jansz. en zijn vrouw Alijt Harmansdr. een testament hebben gemaakt waarbij zij aan het Sacramentsgasthuis 1 pond vlaams vermaken. Getuigen: Claes de stoeldraaier en Joost Pietersz. wever.¹⁶⁶
Zie regest 131.
- 26-11-1524 [Regest 131] Geryt Bruynsz. en Dirick Deym, schepenen in den Hage, oorkonden dat Karman Jansz. en zijn vrouw Alijt Harmansdr. verklaren het testament te hebben gemaakt dat vervat is in de getransfigeerde akte d.d. 1524 april 26.¹⁶⁷
Zie regest 130.

- 15-6-1525 [Regest 132] Aernt Pietersz. en Willem Jansz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Adriaen Claesz. de Milde, Ghijsbrecht Diricxz, alias cammaker, Huych Aertsz. en Geryt Costinsz. In “Sinte Merten”, oudgasthuismeesters van het Heilige Sacramentsgasthuis ter ene zijde, Claes van Dam ter andere zijde, verklaren circa 4 jaar geleden - door bemiddelling van Dirck Goetschalcz. rentmeester van Noord-Holland - te zijn overeengekomen dat Claes van Dam een poort in de noordmuur van zijn huis mag maken. Tegen vergoeding van 15 stuivers 's jaars heeft hij tevens gebruik van de gang van het gasthuis ten oostwaarts lopend tussen “Het Moerjaenshoeft.” en de kapel van het gasthuis.¹⁶⁸
TMD226 Huis Het Moriaanshoofd, Westzijde Noordeinde.¹⁶⁹
Het huis van Claes van Dam uitzoeken is lastig. Als ik denk aan een huis dat bij de genoemde gang stond, dan kom ik uit ten zuiden van het Moriaanshoofd als ik het aan de westzijde van het Noordeinde zoek. Als ik het aan de oostzijde van de Oude Molstraat zoek, kom ik uit op TMD78 of TMD79. Maar dit alles hoeft niet. In het HB1512 vind ik Claes van Dam daar niet. Ik vind hem wel op TMD86 en TMD87, beide Noordzijde Papestraat. TMD87 had in 1564 en 1567 als noordbelending het Sacramentsgasthuis. Ik denk dat dit het bedoelde huis van Claes van Dam is.
- 7-1-1526 [Regest 133] Notaris Anthonis Egbertsz, geestelijke, instrumenteert dat Jan Heynricksz. en Clara Jansdr, echtgenoten, een testament hebben gemaakt waarbij zij elkander tot erfgenaam benoemen, terwijl na de dood van de langstlevende de goederen zullen komen aan hun beider rechte erven. Getuigen: Jan Jansz. alias de Muets en Adriaen Claeszoen.¹⁷⁰
- 30-4-1527 [Regest 134] Geryt Bruynsz. en Adriaen Gerytsz. Paert, schepenen in den Hage, oorkonden dat Aelbrecht Jacopsz Speck verklaarde verkocht te hebben aan Jan Heynricxsz. een huis en erf in het Noorteynde, belend: ten zuiden Scheel Neel, ten oosten de heerstraat, ten noorden en ten westen Jan Heynricxsz. Het perceel is belast met een jaarlijkse rente van 2 pond hollands.¹⁷¹
Zie regest 135.
TMD192 of TMD193 Westzijde Noordeinde. In 1541 was Jan Hendriksz de zuidbelender van TMD191. Zie regest HG623.
- 30-4-1527 [Regest 135] Geryt Bruyns en Adriaen Gerytsz. Paert, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jan Heynricxsz. verklaarde schuldig te zijn aan Aelbrecht Jacopsz. Speck 64 Rijnse guldens wegens de koop van een huis en erf in het Noorteynde, belend en belast als in de koopbrief omschreven.¹⁷²
Zie regest 134.
- 27-6-1527 [Regest 136] Notaris Wilhelmus Dircksz. Deym, geestelijke, instrumenteert dat Heijltgen Jansdr. met consent van haar man Dirck Gerijtsz. een testament heeft gemaakt, waarbij zij het testament destijds gemaakt bij mr Jan Dirckz, kapelaan van de kerk in den Haghe, handhaaft. Zij benoemt haar zoon Willem Aertsz. tot universeel erfgenaam en bepaalt dat aan haar zuster Reynburch Jansdr. en aan haar inwonende neef Willem Gerijtsz. ieder 10 pond Vlaams zal worden uitgekeerd. Getuigen: Lucas Jansz. en Andries Andriesz.¹⁷³
- 1-9-1527 [Regest 137] Aernt Pietersz. en Huych Aertsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Adriaen Ozyertsz. verklaarde verkocht te hebben aan de rekenmeester mr Jacop de Jonge een jaarlijkse rente van 15 stuivers. Deze rente verzekerde hij op zijn huis en erf in het Achterom, belend: ten westen

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

Zegher de vleeshouwer, ten zuiden Lambrecht van Nes, ten oosten Claes Claesz. deurwaarder, ten noorden de heerstraat.¹⁷⁴

Zie regest 138.

TMD770 Zuidzijde Achterom of daar in de buurt. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren zonder heel veel ingewikkeld onderzoek. Ik vond Lambrecht van Nes in de TP1553 (3^e kohier f.15) met het perceel TMD787 Noordzijde Spuistraat.¹⁷⁵ Dit zal de zuidbelending zijn in 1527. De informatie bij Ter Meer Derval is niet voldoende om daar met zekerheid een perceel aan de zuidzijde van het Achterom aan te koppelen. Aan zijn kaartjes ontleen ik mijn speculatie.

2-9-1527 [Regest 138] Jacop de Jonge verklaart dat voor de koop van de rente van 15 stuivers van Adriaen Ootziersz. - bij schepenbrief d.d. 1 september 1527 - niet hij, maar Gheertgen Pietersdr. betaald heeft en hij haar daarom zijn rechten overdraagt.¹⁷⁶

Zie regest 137

21-4-1529 [Regest 139] Lambertus Millinck, Heer van Waelwijck, Ethen, Meuwen, Dronghelen, richt zich tot de superpositus van Aernhem in het bisdom Utrecht met het verzoek de geestelijke Franciscus Lambertsz. Millinck te benoemen tot kapelaan te Hille in de parochie Babilonienbroeck.¹⁷⁷

17-6-1529 [Regest 140] Lubbert Jansz. van Vreden, uit het land van Monster, verklaart in de griffie van het Hof van Holland geen cautie te kunnen stellen voor de kosten van het proces dat hij voert tegen Fye, weduwe van Govert Jansz. Bij veroordeling in de kosten zal hij deze betalen.¹⁷⁸

Zie regesten 141 en 143.

23-6-1529 [Regest 141] Jan Jansz Kinderen als substituut van Marten van den Houve, procureur van Govarts weduwe Fye, en Willem Pietersz, als procureur van Lubbert Jansz [van Vreden], leggen voor het Hof van Holland verklaringen af inzake het door genoemde Lubbert aanhangig gemaakte proces tegen genoemde Fye.¹⁷⁹

Zie regesten 140 en 143.

22-10-1529 [Regest 142] Adriaen Gerytsz. Paert en Korstijn Pietersz, schepenen in Den Haag, oorkonden dat Jan Willem Jansz. procureur en Anna Diricxdr, echtgenoten, verklaarden een jaarlijkse rente van 4 pond sprekende te hebben op de stad Delft. Hiervan was 1 pond hun aangekomen van wijlen Evertgen Pouwelsdr. weduwe van mr Jan Stalpaert en 3 pond van Jan [Dircxz], Pouwels [Dircxz.] en Cornelis [Dircxz.], kinderen van: Dirick Jansz. Deym en Adriaen Adriaensdr. van der Wyele. Van deze 4 pond geven zij aan de Lazarussen buiten den Hage, de Arme Huiszitten in den Hage, het Heilige Sacramentgasthuis en het Sint Nicolaasgasthuis in den Hage elk ½ pond vlaams. Dit krachtens hun mutueel testament gepasseerd voor notaris Heer Anthonis provisor van Delfland, waarbij als getuigen optraden mr Jan Pietersz. van Woirden, advocaat en Claes Brugman deurwaarder.¹⁸⁰

Zie regesten LEP130 en SNG241.

7-2-1530 [Regest 143] Provisor en deken van Delfflant certificeren dat mr Joest Corvinck, priester, heeft verklaard dat Govaert Jansz. bode en zijn vrouw Fijtgen Dircksdr. enige jaren geleden een testament hebben gemaakt, waarbij is bepaald dat de langstlevende alle goederen zal behouden terwijl deze na diens dood zullen komen aan de Heilige Geest in den Haghe.¹⁸¹

4-4-1530 [Regest 144] Schout en schepenen in den Haghe - met consent van de gemene burenen, vroedschap en rijkdom van den Haghe en Hage ambocht - oorkonden dat zij aan de gasthuismeesters van het Heilige Sacramentgasthuis hebben

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- togekend een jaarlijkse rente van 1 pond vlaams wegens de aanleg van een goot over het erf en de plaats van het gasthuis naar de Beeck. Vroeger vloede het water af naar een stinkpoel door de poort van het Sint Nicolaes gasthuis bij de tuin van Pouwels, bode van den Haghe.¹⁸²
- 28-11-1530 [Regest 145] Notaris Wilhelmus Dircksz. Deym, geestelijke, instrumenteert dat Vincent Jansz. en Magdalena Woutersdr, echtgenoten, een testament hebben gemaakt waarbij is bepaald dat de langstlevende alle goederen zal behouden, terwijl na diens dood de goederen naar schependomsrecht zullen komen aan de naaste erfgenamen van beide zijden. Getuigen: Heynric Symonsz. en Cornelis Jansz.¹⁸³
Zie regest 151.
- 16-7-1531 [Regest 146] Jan Aryensz, schout in het ambacht van Voerburch, oorkondt dat Jacob Geritsz. verklaarde verkocht te hebben aan Jan Dircksz. $\frac{1}{4}$ van 7 morgen land in Rijswijck broeck, belend: ten westen de Joffer van Valkesteyn, ten noorden de Heren van Sint Jans oerden van Haerlem, ten oosten de kerk van Nootdorp en Cornelis Willemsz, ten zuiden de Zijdwijn. Vrijwaring naar het recht van Rijnland. Getuigen: Jan Gherit en de koster Pieter Jansz.¹⁸⁴
Zie regest 163.
- 4-11-1532 [Regest 147] Kors Pietersz. van der Beeck en Maerten Adriaensz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Zegher de snijder verklaarde schuldig te zijn aan het Sacramentgasthuis een jaarlijkse rente van 3 carolusgulden wegens de erfpenningen en de koop van zijn huis en erf op de Plaets, belend: ten oosten Willem Ghijsbrechtsz. en Claes van Dam, ten zuiden Claes van Dam, ten westen coman Gerijt upte trappen, ten noorden de Plaets.¹⁸⁵
TMD??? Zuidzijde Plaats. Zonder uitvoerig (literatuur)onderzoek kan ik dit perceel niet nader plaats.
- 1-1-1533 [Regest 148] Schout, burgemeesters en schepenen van Leyden geven vidimus van de brief van schepenen van den Hage d.d. 1478 juli 14. (reg.nr. 67).¹⁸⁶
Zie regest 67.
- 24-7-1534 [Regest 149] Huych Pietersz, schout te Voerburch, oorkondt dat Jacob Dyrickz. van d[er] Speek te Voerburch verklaarde verkocht te hebben aan Heer Dijrick Jansz, priester te Rijswijk, een jaarlijkse rente van 3 carolusgulden. Deze rente verzekerde hij op:
- de helft van $\frac{1}{2}$ morgen land bij de “vroensloet” in het ambacht van Voerburch, belend: ten oosten Dijrick Claesz, ten zuiden de heerweg, ten westen Pieter Kodden, ten noorden de Brocksloet.
  - zijn huis en erf “aan den brugghen” in genoemd ambacht, belend: ten oosten Jan Symonzoen, ten westen de vaart, ten zuiden de heerweg, ten noorden de erfgenamen van Claes Janszoen upt Woudt. Dit perceel is belast met 43 stuivers.
- Getuigen en buurlieden van Rijswijk zijn: Martijn Adriaenzoen en Claes Janzoen Colijn.¹⁸⁷
- 24-5-1535 [Regest 150] Adriaen van Borselen, schildknaap en baljuw van Wassenaar, verklaart verkocht te hebben aan Joost Pouwelsz. een jaarlijkse rente van 1 pond vlaams, verzekerd op het huis van Borselen in het Voorhout in den Haghe.¹⁸⁸
Zie regesten 161 en 162.
- 6-6-1537 [Regest 151] Jan Cornelisz. Cammaker en Anthonis Aertsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Vincent Jansz. en Magdalena Woutersdr, echtgenoten, het testament hebben gemaakt waardoor deze akte gestoken is.¹⁸⁹

- Zie regest 145.
- 2-3-1538 [Regest 152] Burgemeesters, schepenen en raad der stad Loven oorkonden dat de erfgenamen van Magdalena Woutersdr. van der Nijen - met name: Margriete Jansdr. van der Zijpe, weduwe van Pauwels Machielsz; Johanne Jansdr. van der Zijpe, weduwe van Meertens van der Voele; Marie Jansdr. van der Zijpe; Lijsbeth Avintsdr. Verelst en Marie Jansdr. van der Nijen, huisvrouw van Jan Ackerman - hun rechten op haar nalatenschap hebben overgedragen aan Claesen Diericx, bode van de universiteit van Loven.¹⁹⁰
Zie regest 153.
- 3-4-1538 [Regest 153] Nycasius Anthonisz. van Flory en Jan Cornelisz. Cammaker, schepenen in den Hage, oorkonden dat Andries Aertsz, rentmeester van der Lee, zich borg stelt voor Claes, bode van Loeven als gemachtigde van de erfgenamen van de huisvrouw van Vincent Jansz. inzake uitkoop uit haar nalatenschap.¹⁹¹
Zie regest 152.
- 26-6-1538 [Regest 154] Kors Pietersz. van der Beeck en Huych Adriaensoen, schepenen in den Hage, oorkonden dat Heynrick Vranckezoen, dekker, verklaarde verkocht te hebben aan Heynrick Heynricxsz van Zielant een huis en erf aan de Westzijde van het Spoey over de brug, belend: ten noorden Frans Floren, ten zuiden Jan Pietersz, operman, ten westen Kors Oodtziertsz met bruikbaar, ten oosten de Spoey met de heerstraat. Het perceel is belast met een jaarlijkse rente van 28 stuivers.¹⁹²
TMD??? Westzijde Spui. Ik kan dit perceel niet nader lokaliseren.
- 27-2-1559 [Regest 155] Schout en schepenen in het ambacht van Vlaerdingen, behorende aan Jonker Arenberge, Heer van Naeldwijck, enz, oorkonden dat Claes Gylisz. verklaarde verkocht te hebben aan Heer Jan Gerytsz, priester een jaarlijkse rente van 4 pond hollands, verzekerd op 2/3 van 20 hont land in het genoemde ambacht. Dit land ligt in Bobbelscamp, gemeen met Machtelt Joestendr, belend: ten oosten de Dorrick, ten westen 17 hont land, ten zuiden de Poeldijcxse wateringe, ten noorden de groene wech.¹⁹³
Zie regest 214.
- 16-11-1540 [Regest 156] In het geschil tussen Jan van Donseler, Pieter Heynricxsz. en diens vrouw Maritgen Diericxsdr, allen poorters van Delft ter ene zijde; en Frans Louffsz, Breken Duysten, Pieter en Jan Bom, Pieter Duyst, Aeffgen Tymmers, Willem Brasser, Jan Dirck Herversz, Jan Huygez. "In den Ancker", kerkmeesters van de Nieuwe Kerk te Delft, en Jan Florysz. Grijp ter andere zijde doet het Hof van Holland uitspraak en veroordeelt aan Dirck Herversz, Frans Louffsz, Jan en Pieter Bom tot betaling van hun erkende schulden.¹⁹⁴
- 20-6-1542 [Regest 157] Claes Jansz. en Vincent Andriesz, gezworenen in het ambacht van Rijswick, oorkonden dat Wouter Jansz. verklaarde verkocht te hebben aan Adriaen Heynrickz. te Rijswick: 1,5 morgen land in Rijswijkerbroek, belend: ten zuiden mr Willem Cornelisz, ten westen het kerkeland van Nootdorp, ten noorden en ten oosten Dierck Korstensz. Op verzoek zegelt Philips Louwerisz. schout van Rijswick.¹⁹⁵
Zie regest 182.
- 4-11-1542 [Regest 158] Nycasius Anthonisz. van Flory en Anthonis Aerntsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Dirck Jacobsz, bakker, verklaarde te hebben overgedragen aan Willem Pietersz. twee rentebrieven. De eerste van 4 pond hollands 's jaars is verzekerd op het huis en erf van Appolonia Jacobsd. in de Sint Pieterstraat. De tweede van 3 pond hollands 's jaars is verzekerd op het

- huis, erf en 3 morgen land van wijlen Adriaen Huygezoen, nu het bezit van Adriaen jonge Neel. Frans Jansz Nachtegaal, Diricks schoonvader, verzekerde deze renten mede op zijn huis en erf in de Hoochstraete, belend: ten zuiden en ten westen Jan Haroy de Beauvoir, apotheker, ten oosten de heerstraat, ten noorden Roellandt le Franche, pasteibakker.¹⁹⁶
TMD??? Westzijde Gortsteeg of TMD??? Oostzijde Gortsteeg. Deze steeg heette voorheen Sint Pieterstraat. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
TMD29??? Westzijde Hoogstraat. In 1562 betaalde Roelant Jansz pasteibakker de hofhuur voor TMD30.¹⁹⁷
- 12-2-1544 [Regest 159] Schepenen in den Haghe oorkonden dat op verzoek van Hillebrant Aelbrechtsz. en mr Jan Plumion, meesters van het Heilige Sacramentgildehuis, mr Frans van Geertsberghe procureur heeft verklaard omstreeks St Jansdag te midzomer 1542 ontboden te zijn geweest bij Vrouwe Hillegont van Alckemade - weduwe van ridder Heer Cornelis Croesinck - en in haar opdracht een regeling te hebben getroffen aangaande twee renten die het gasthuis van haar te vorderen had, groot jaarlijks 3 pond hollants en 12 carolusguldens.¹⁹⁸
- 16-9-1544 [Regest 160] [Kors Pietersz.] van der Beeck en Cornelis Jansz. van Montphort, schepenen in den Hage, oorkonden dat Pieter Pietersz. "int Wolfken" aan Grietgen Florysdr vrijwaring geeft voor twee aan haar verkochte kamers in het Zuideinde van den Hage, over de Sint Anthonisbrug.¹⁹⁹
TMD827 Huis Het Wolfje, Zuidzijde Spuistraat.²⁰⁰
TMD??? Westzijde Wagenstraat of TMD??? Oostzijde Wagenstraat. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren
- 17-9-1544 [Regest 161] Kors Pietersz. van der Beeck en Huych Adriaensz. van den Velde, schepenen in den Hage, oorkonden dat Cornelis van Borselen, schildknaap, heeft verklaard van zijn broeder Adriaen geërfd te hebben het huis van Borselen in het Voorhout, belast met een rente van 1 pond vlaams 's jaars ten behoeve van Joost Pouwelsz. Deze rente verzekerde hij:
- op het vermelde huis, belend: ten westen de weduwe van mr Florys van Wijngaerden, ten oosten de weduwe van Thomas Cachiopijn en Aernt Boot, ten noorden de Deenenwech, ten zuiden het Voorhout;
  - een stuk land bijnoordenhout, genaamd de houckcamp, belend: ten zuiden en ten westen de heerweg met de "hoelande", ten noorden het Heilig Sacramentgasthuis, ten oosten Heyman van de Ketel.²⁰¹
- Zie regesten 150 en 162.
TMD1188 Huis van Borselen Noordzijde Voorhout.²⁰²
- 23-9-1544 [Regest 162] Kors Pietersz. van der Beeck en Huych Adriaensz. van den Velde, schepenen in den Hage, oorkonden dat Joost Pauwelsz. verklaarde verkocht te hebben aan het Sacramentgasthuis de rente van 1 pond vlaams ten laste van Cornelis van Borselen, vermeld in de getransfigeerde akten d.d. 1535 mei 24 en 1544 september 17 (eg.nrs. 150, 161). Deze rente verzekerde hij op zijn huizen en erven aan de oostzijde van het Spui, belend: ten noorden de erfgenamen van Barbar van Gelder, ten zuiden Lucas de linnenwever, ten oosten het convent in de Poten, ten westen de Spoy met de vaart.²⁰³
Zie regesten 150 en 161.
TMD1074 en TMD1078 Oostzijde Spui.²⁰⁴ Bij Ter Meer Derval staat Joost Pauwelsz n 1562 niet op dit perceel; hij staat in de TP1553 (4^e kohier f.1) wel op dit perceel.

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

- 3-4-1546 [Regest 163] Cors Jansz. en Louweris Heynricksz, gezworenen in het ambacht van Rijswick, oorkonden dat Jan Diercksz. verklaarde verkocht te hebben aan Ariaen Heynricksz. te Rijswick $\frac{1}{4}$ van 7 morgen land in Rijswijkerbroek, belend als in de getransfigeerde akte d.d. 1531 juli 16. (reg.nr. 146) omschreven. Op verzoek zegelt Philips Louwersz, schout van Rijswick.²⁰⁵ Zie regest 146.
- 5-5-1546 [Regest 164] Notaris Laurentius Bernardsz, priester, instrumenteert dat Joest Arienssen, inwoner van den Haech, en Heyltgen Anthonisdr. bij huwelijksvoorwaarden hebben bepaald dat de in het buitenland verblijvende zoon van Heyltgen met haar eventuele andere kinderen zal erven of enig erfgenaam van zijn moeder zal zijn. Getuigen: Jan Coenssen en Blasius Sebastiaensz koster.²⁰⁶
- 14-9-1546 [Regest 165] Notaris Laurens Bernardsz, geestelijke, instrumenteert ten huize van "mijn Heer mr Vincent, tesorier des K.M, staende int Voerhoudt in Sgravenhaige" dat Vincent Jansz. en Grietgen Meeusdr, echtgenoten, een testament hebben gemaakt waarbij zij elkander tot universeel erfgenaam benoemen, terwijl na de dood van de langstlevende hun goederen naar schependomsrecht gelijkelijk zullen worden verdeeld onder de naaste erfgenamen van beide zijden. Getuigen: mr Adriaen Brasser, advocaat van het Hof van Holland en Arent Jacobsz. van Veen.²⁰⁷
- 14-1-1547 [Regest 166] Evert Heynrickz, schout in het ambacht van Voirburch, oorkondt dat Kuen Pietersz. verklaarde verkocht te hebben aan Adriaen Corss. en Claes Meess. als kerkmeesters van de kerk van Rijswijck, een jaarlijkse rente van 2,5 pond hollands. Deze rente verzekerde hij op zijn hofstede en $3\frac{1}{2}$ morgen land in het ambacht van Voirburch, belend: ten zuiden de heerweg, ten westen de Haechvaert, ten noorden de Broycksloot, ten oosten de zustersen te Rijswijck. Getuigen en burenen: Jan Dirckz. en Adriaen Hughez, koster. Als borg treedt op Martijn Ariaensz. te Rijswijck.²⁰⁸
- 7-1-1548 [Regest 167] Kors Pietersz. van der Beeck en mr Michiel Claesz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Dirck Jansz, schoenmaker, Joest Jasparsz. Millinck vrijwaring geeft voor het hem verkochte huis en erf - genaamd "Eemaus" aan de Westzijde van de Veenstraet. Hiervoor verbindt hij zijn huis en erf aan de Oostzijde van de Veenstraet, genaamd "Bosboomken", belend: ten noorden Claes Claesz. droechsceerder, ten zuiden Jan tinnegieter, ten oosten en ten westen de heerstraten.²⁰⁹
TMD591 Huis Emaus, Westzijde Venestraat.²¹⁰
TMD569??? Huis Bosboompje, Oostzijde Venestraat. Niet bij Ter Meer Derval.²¹¹ Het gestelde in het regest is geen verschrijving voor TMD1071 Huis Het Bosboompje, Oostzijde Spui.²¹² In de TP1553 (3^e kohier f.13v) vind ik namelijk als bewoners van de oostzijde van de Venestraat achter elkaar: Clais de droogscheerder; Willem Jansz; Jan tinnegieter. Zie ook regest HG461 met vermelding van Jan tinnegieter, waarvan ik aldaar vermoedde dat die op TMD569 zat. Het gestelde in de TP1553 en bij Ter Meer Derval is door mij niet met elkaar in overeenstemming te brengen.
- 12-2-1548 [Regest 168] Kors Pietersz. van der Beeck en mr Michiel Claesz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Vrederick Jacopsz, schoenmaker, verklaarde aan zijn zwager Loys Corbault - deurwaarder der Kon. Maj. in Hollandt - verkocht te hebben een huis en erf in de Papestraet, belend: ten oosten Jan de smit, ten noorden en ten westen Katrijn Jan Willemszoens weduwe. ten zuiden de heerstraat. Het perceel is belast met een - jaarlijkse rente van 19 carolusgulden

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- 16 stuivers en een blank, waarvan 6 carolusguldens aan koper toekomen; de rest aan andere personen.²¹³
Zie regesten 73 en 121.
TMD90 Noordzijde Papestraat.²¹⁴
- 21-11-1548 [Regest 169] Anthonis Aertsz. en mr Michiel [Claes]z, schepenen in den Hage, oorkonden dat Geryt Adriaensz. verklaarde verkocht te hebben aan de weesmeesters van den Hage - ten behoeve van Marytgen van Rijn, met consent van haar voogd Cornelis Muyser - een jaarlijkse rente van 15 stuivers. Deze verzekerde hij op zijn huis en erf in de Vlaminckstraet, belend: ten westen Laurys Cornelisz, ten oosten de houtzager Jan Oetziersz, ten noorden de procureur Frans Huybrechtsz, ten zuiden de heerstraat.²¹⁵
TMD684 Noordzijde Vlamingstraat. Jan Oetziersz zat op TMD685.²¹⁶
- 28-5-1549 [Regest 170] Cornelis van Aicken en Jan van Dorp W[ille]msz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Crijn Cornelisz wag[enaer], verklaarde verkocht te hebben aan Cent Jansz patijnmaker, een jaarlijkse rente van 22½ stuivers. Deze verzekerde hij op zijn huis en erf over de St Anthonisbrug in het Zuideinde, belend: ten zuiden Cornelis Bochen, ten noorden en ten westen Harman Heynricxz, ten oosten de heerstraat.²¹⁷
TMD??? Westzijde Wagenstraat. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren.
- 22-11-1549 [Regest 171] Heynrick van der Goes en Anthoenis Nicasiusz. van Flory, schepenen in den Hage, oorkonden dat Marritgen Pietersdr, weduwe van Gerrijt Kerstantsz.” In sinte Maertijn”, verklaarde vroeger aan Pieter Willemsz. de Vries verkocht te hebben twee huizen en erven in het Zuideinde over de St Anthonisbrug, belend: ten zuiden Pieter Cornelis Pijnsoens soon, ten westen en ten noorden Adriaen Heynricxsz. Smout, ten oosten de heerstraat. Deze percelen waren belast met 1,5 pond hollands jaarlijkse erfhuur, welke rente zij nu heeft verkocht aan het gildehuis van het Sacrament in den Hage; terwijl genoemde Pieter Willemsz. de Vries verklaarde de vermelde percelen weer verkocht te hebben.²¹⁸
TMD875 Westzijde Wagenstraat.²¹⁹
TMD230 Huis Sint Maarten, Westzijde Noordeinde.²²⁰
- 2-1-1550 [Regest 172] Kaerle, Rooms keizer, benoemt op voorstel van de stadhouder-generaal van Holland, de Heer van Beveren, Joost Adriaensz. tot bode bij het Hof van Holland.
Aantekening z.d. Joost Adriaensz was gehuwd met Heyltgen Thonisdre en Lijsbeth Lourisdre.²²¹
- 10-4-1550 [Regest 173] Pitter Brouch, Wylhelm Mulfartz en Remeiss von Rothem, schepenen te Grevenbrouch, oorkonden dat Wernhar Buyschen voor zich en zijn vrouw Tryne; Johan Greiff von Blaitzem voor zich en zijn vrouw Bela; en Goessem hun zwager: kinderen en erfgenamen van Johan von Inden, met toestemming van hun zuster Stynen verklaarden te hebben verkocht aan Thoniss Widefeltz en zijn vrouw Kathrijnen alsmede aan Gaspar von Hoesen en diens vrouw Giertgen 3 morgen bouwland, ¼ van de hofstede genaamd “Zom Hyrdtz”, zomede ¼ van de tuin gelegen “am Cruytz.”²²²
- 18-6-1550 [Regest 174] Kors Pietersz. van der Beeck en Anthonis Nycasiusz. van Flory, schepenen in den Hage, oorkonden dat Clemencia Dircxsdr. - met Pieter Willemsz. als haar gekozen voogd - verklaarde verkocht te hebben aan Beatrijs Dircxsdr. de bidster een huis en erf aan de noordzijde van de Molestraet, belend: ten westen Philips de brantmeester, ten oosten en ten noorden Pieter Vincentsz. bakker, ten zuiden de heerstraat. Het perceel is belast met een rente

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

- van 1½ pond en een rente van 1 pond Hollands, welke laagste rente de Heilige Geest in den Hage toekomt.²²³
Zie regesten 221 en 223.
TMD284 Noordzijde Molenstraat.²²⁴
- 20-9-1550 [Regest 175] Adriaen Dircxz. de Vriesse en Jan Janss, schepenen van Geervliet, oorkonden dat op verzoek van Vincent Janss. uit den Haege - als erfgenaam van Heer Claes de Lapide c.s. in proces tegen Bouwen Janss, - Jacob Corneliss, kuiper; Jan Claess.; Claes Jacobss, kuiper, en Joost Claes verklaringen hebben afgelegd betreffende de verkoop van een huis en erf door genoemde erfgenamen aan genoemde Bouwen.²²⁵
- 13-12-1550 [Regest 176] Baljuw, schout en gerecht van den Haghe oorkonden dat zij, op verzoek van de gemene broeders en zusters van het Heilige Sacramentsgilde en gasthuis, een ordonnantie dienaangaands hebben gegeven om het Heilige Sacrament te eren en het gilde en gasthuis in goede politie en ordonnantie te stellen. O.m. zullen de hoofdmannen gehouden zijn als een eeuwige memorie voor Heer Pieter en meester Fop Zymonsz. met diens huisvrouw Pieter Alijt 5 uitdelingen - ieder van 1200 den. aan broden - in het Predicarenklooster te houden.²²⁶
- 26-1-1551js [Regest 177] Jacob Joestensz. Henyckesloot, schout, zomede Jan Vercroft en Jacob Claess, schepenen in het ambacht van Dorp, oorkonden dat mr Dirck Pijnssen van der A, schout van Delft, verklaarde verkocht te hebben aan Michiel Willemsz. - inwoner van den Hage-, een jaarlijkse rente van 20 carolusguldens, verzekerd op 16 hont land in het ambacht van Dorp, belend: ten noorden Heer Joris Janssoen, ten oosten Jan Ariss. In Vockesteert, ten zuiden de erfgenamen van de priester Heer Philips Janssoen, ten westen coeme Thys. Als borg treedt op mr Aerndt van der Hooge.²²⁷
Zie regest 213.
- 23-11-1551 [Regest 178] Cornelis van Aecken en Anthoenis Nicasiusz. van Flory, schepenen in den Haege, oorkonden dat Wouter Heynricxz, bleker, verklaarde verkocht te hebben aan Trijntgen Gerritsdr. een jaarlijkse rente van 2 pond hollands. Deze rente verzekerde hij op zijn huis, erf en bleekveld in het Noerteynde, belend: ten noorden de watering en Maerten Jansz coman, ten westen Sint Nicolays gasthuys land, ten zuiden Mathijs Engelsz, ten oosten de heerstraat.²²⁸
Zie regesten 205 en 222.
TMD-nummerloos Westzijde Noordeinde. Mathijs Engelsz zat op TMD167 Westzijde Noordeinde. Ten noorden van hem gaf Ter Meer Derval slechts een perceel aan, TMD167a, de OLV-kapel met de kruik. Die kapel stond echter aan de andere zijde van het Noordeinde. Volgens de TP1553 (2^e kohier f.13v-f.14) waren er noordwaarts van Mathijs Engelsz nog twee percelen, dat van Wouter Heynricxsz (eigendom) en dat van de weduwe van Pieter Aemen (huur). Beide ontbreken in het HB1562. Ook de OLV-kapel met de kruik staat niet in dat hofboek.²²⁹ Dit zou inhouden dat er geen hofhuur op de laatste drie percelen stond. Blijkbaar was de noordwatering niet de noordgrens van de grafelijke hofhuur maar lag die grens iets zuidelijker.
- 22-2-1552 [Regest 179] Rennolt te Hermijnchuyssse en zijn vrouw Enneke oorkonden dat zij hebben verkocht aan Johan Tuyn Schro en diens vrouw Enneke een jaarlijkse rente van 5 Jochems-daalders, verzekerd op hun huizen en -landerijen te Hermijnchuyssse. Op verzoek zegelt Johan Cobbenraett.²³⁰

- 7-9-1552 [Regest 180] Anthonis Aerntsz. en Anthonis Nycasiusz. van Flory, schepenen in den Hage, oorkonden dat Claes Willemsz, alias Houck, wonende binnen de jurisdictie van den Hage, verklaarde verkocht te hebben aan de priester Heer Dirick Jorysz. een jaarlijkse rente van 3 carolusguldens. Deze verzekerde hij op zijn hofstede te Eyckenduynen. Belend: ten oosten de dochter van Dirick Janss. Pint, ten zuiden Cornelis Willemsz. Scholdam en Vincent Maertsz, ten westen Vincent Maertss, ten noorden 's heren wildernis.²³¹
Dit is 'De Kleine Woning'.
- 9-5-1554 [Regest 181] Schout en gezworenen in het ambacht van Berkel oorkonden dat Dirick Jansz. en Jan Heynnez. - gedagvaard door Cornelis Pieterz. en Crijn Pieterz. - hebben verklaard dat de woning, waarin nu Aelwijn Cornelisz. woont, verkocht is met de bepaling dat, wanneer men jaargetijde houdt, de vrienden een eerlijke maaltijd zullen hebben. Bezegeld door Cornelis Cornelisz Versijden, schout van Berkel.²³²
- 28-9-1556 [Regest 182] Philips Dircksz. en Dammis Jaspersz, gezworenen in het ambacht van Rijswijk, oorkonden dat Jannichge, weduwe van Arien Dircksz, met Gerit Cornelis Cornelisz. als haar gekozen voogd, verklaarde verkocht te hebben aan Arien Henrichsz. haar rechten op 7 morgen land in het Rijswijkerbroek, achter kopers woning. Belend: ten oosten de koper, ten westen Gerit van Valkesteyn, ten noorden de Heren van Sint Jan te Haerlem, ten zuiden de Ziben. Op verzoek zegelt Geerlof van Vliet, schout van Rijswijk.²³³
Zie regest 157.
- 17-9-1558 [Regest 183] Willem van Crijep en Symon van der Does, schepenen in den Hage, oorkonden dat de magistraat heeft toegepacht aan Jacob Joriss, rentmeester van het Sacramentgasthuis, een rente van 8 schellingen hollands jaarlijks, verzekerd op het huis van Ghijsbrecht Cornelisz. aan de Oostzijde van het Spoeye. Belend: ten noorden Claes Woutersz, ten oosten Jan Barthelmeusz. en Jan van Werren, ten zuiden Jan Barthelmeusz.²³⁴
TMD??? Oostzijde Spui. Ik kan het perceel niet nader lokaliseren. De belendingen kunnen zijn overgenomen uit de oorspronkelijke rentebrief.
- 12-1-1559 [Regest 184] Cornelis van Aecken en Symon van der Does, schepenen in den Hage, oorkonden dat de schrijnwerker Jan Heynricxz. Hackevoirt verklaarde verkocht te hebben aan Jacob Joriss. "In den Engel" een jaarlijkse rente van 3 carolusguldens. Deze verzekerde hij op zijn huis en erf naast het Heilige Sacramants gildehuis in het Noorteynde, genaamd "De Lelye", belend: ten zuiden de gemene gang van het genoemde gildehuis, ten westen de rekenmeester mr Cornelis de Jonge, ten noorden de weduwe van mr Frans van Geertsberge, ten oosten de heerstraat.²³⁵
Zie regesten 188 en 190.
TMD224 Huis De Lelie, Westzijde Noordeinde.²³⁶
- 16-2-1559 [Regest 185] Rembolt Marckmans en zijn vrouw Anna oorkonden dat zij verkocht en overgedragen hebben aan Gaspar von Hoesen en diens vrouw Giertgen vijf vierdedeel bouwland, gelegen in de heerlijkheid Wevelkoffer. Op verzoek zegelen schepenen van Wevelinghoven.²³⁷
- 4-11-1559 [Regest 186] Jacob van Dorp en Adriaen van der Velde, schepenen in den Hage, oorkonden dat Aefgen Wollebrantsdr, weduwe van Joost den Engelsman, - met Jan Wolf talman als haar gekozen voogd, - verklaarde verkocht te hebben aan Adriaen Dircxss. een huis en erf aan de Oostzijde van de Volderslaen, belast met 3 pond hollands 's jaars. Belend: ten noorden

Aeltgen steynhouwers, ten oosten en ten zuiden de goot van Gerrit cleyn Jan, ten westen de heerstraat.²³⁸

Zie regest 211.

TMD944 en/of TMD945 Oostzijde Voldersgracht (v/h Volderslaan).²³⁹ Deze lokalisering is gebaseerd op de volgende reeks bij Ter Meer Derval:

TMD943 Aelgen Dircksdr

TMD944 Adriaen Dircksz Engelsman

TMD945 Adriaen Dircksz Engelsman

TMD946 Gerrit Cornelisz Cleyn Jan.

Aeltgen Dircksdr identificeer ik met Aeltgen steenhouders. De rest spreekt voor zich.

- 4-2-1560 [Regest 187] Jacob van Dorp en Cornelis Cornelisz. alias Jonge Neel, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jacob Aertsz, barbier, verklaarde schuldig te zijn aan de meesters van het Sacraments gasthuis 12 pond vlaams wegens koop in 1559 van een huis en erf in de Weststraat te Scevelinge. Belend: ten oosten Claes den Bout, ten zuiden Maerten Claesz, ten westen de heerweg, ten noorden Heynrick Claesz.²⁴⁰
Zie regest 206.
- 28-7-1560 [Regest 188] Cornelis van Aecken en Symon van der Does, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jutgen Jorisdr, weduwe van mr Frans van Geertsberge - met Jan Wolf als haar gekozen voogd - als erfgename van haar broeder Jacob Joriss. "In den Engel" verklaarde verkocht te hebben aan Job Dircxz. een jaarlijkse rente van 3 carolusguldens ten laste van de schrijnwerker Jan Heynricxz. Hackevoert.²⁴¹
Zie regesten 184 en 190
TMD227 Huis De Engel, Westzijde Noordeinde.²⁴²
TMD224 Huis De Lelie, Westzijde Noordeinde.²⁴³
- 23-3-1562 [Regest 189] Symon van der Does en Adriaen van der Aer, schepenen in den Hage, oorkonden dat Joost Adriaensz, bode van het Hof van Holland, verklaarde schuldig te zijn aan Cornelis van Haeften, procureur voor het Hof van Holland, de som van 436 carolusguldens wegens koop van een huis, erf en loods in het Noorteynde. Dit perceel is belend: ten oosten de heerstraat, ten zuiden de poort en uitgang van Johan Purtyck, secretaris Hof van Holland, ten westen het erf van genoemde Purtyck, ten noorden het huis genaamd "Het Houffijser". Dit perceel is belast met een jaarlijkse rente van 3 carolusguldens toekomende het gilde van St Obert in de Hage.²⁴⁴
TMD218 Westzijde Noordeinde.²⁴⁵
- 16-5-1562 [Regest 190] Jacob van Dorp en Symon van der Does, schepenen in den Hage, oorkonden dat Job Dircxz. verklaarde verkocht te hebben aan de weeskinderen van Gerrit Barthoutsz. een jaarlijkse rente van 3 carolusguldens ten laste van de schrijnwerker Jan Heynricxz. Hackevoert.²⁴⁶
Zie regesten 184 en 188.
- 22-9-1563 [Regest 191] Jan Jacobsz. "int Ossenhooff" en Sasboudt Corneliss. van der Dussen, schepenen in Delft, oorkonden dat Jan Corneliss, bezemmaker, verklaarde verkocht te hebben aan Crijn Pieterss, bakker, een leeg erf buiten de Schiedamse poort; strekkende van Crijns huis en erf tot aan de boomgaard van Jan Cornelis. Copheer. Belend: ten zuiden de scheepmaker Dirck Heindricxz, ten noorden genoemde Jan Cornelisz. Borgen zijn: de vleeshouwer Adriaen Jacobsz. en de bezemmaker Bruyn Franssoon.²⁴⁷
Zie regesten 226 en 230.

- 20-10-1563 [Regest 192] Jacob van Dorp en Adriaen van der Velde, schepenen in den Hage, oorkonden dat Henrick Faes Cornelisz, metselaar, verklaarde schuldig te zijn aan de kinderen van wijlen Gerrit Barthoutsz. een jaarlijkse rente van 3 carolusguldens, verzekerd op zijn huis en erf, genaamd “De Lelye”, naast het Heilige Sacraments gildehuis aan het Noorteynde. Dit perceel is belast met nog een jaarlijkse rente van 3 carolusguldens, toekomende genoemde kinderen, en belend: ten oosten de heerstraat, ten zuiden de gemene gang van genoemd gildehuis, ten westen de rekenmeester mr Cornelis de Jonge, ten noorden de advocaat mr Boudewijn van Vrelant. Als borg verbindt genoemde mr Boudewijn zijn huis en erf naast “De Lelye”. Belend: ten oosten de heerstraat, ten zuiden “De Lelye” en mr Cornelis de Jonge, ten westen genoemde mr Cornelis de Jonge, ten noorden Jan Jacobsz. Clickert.²⁴⁸
TMD224 Huis De Lelie, Westzijde Noordeinde.²⁴⁹
TMD223 Westzijde Noordeinde.²⁵⁰
- 4-12-1563 [Regest 193] Adriaen Grebber Jacobsz. en Claes van Dam Adriaensz, schepenen in den Hage, oorkonden dat de magistraat heeft toegepacht aan het gildehuis van het Sacrament een jaarlijkse rente van 15 schellingen 6 penningen hollands, verzekerd op het huis en erf van Jan Hessels in de Molestraet. Belend: ten oosten Dammas Claeszoen en Jaepgen Deeckens, ten westen Bartholomees, de deurwaarder en Gerijt “In Sinte Maerten”, ten zuiden de kamers van mr Philips met de poort, ten noorden de heerstraat.²⁵¹
Zie regest 101.
TMD250??? Zuidzijde Molenstraat of daar vlak bij. Zie regest 101 voor de onderbouwing. De beledingen zijn overgenomen uit dat regest.
TMD230 Huis Sint Maarten, Westzijde Noordeinde.²⁵²
- 1-5-1564 [Regest 194] Jacob Koppertz, voogd te Grevenbroich en Gladbach, zomede Johann vonn der Arck en Conradt Croesch, schepenen te Grevenbroich, oorkonden dat Johan en Endgen - kinderen van wijlen Kirstgenn Klockener - met consent van hun voogden verklaarden verkocht te hebben aan Gaspar von Hoesen, burger van Grevenbroch, een morgen bouwland in het ambacht Grevenbroch.²⁵³
- 3-5-1564 [Regest 195] Jacob van Dorp en Nicolas van Dam, schepenen in den Hage, oorkonden dat Lysbeth Willemsdr, weduwe van Aelbert Aerntsz, bakker, - met Jan Willemsz. van Goude haar broeder als gekozen voogd - verklaarde verkocht te hebben aan Cornelis Willemsz. van Rijn, bakker, een huis en erf in het Noorteynde. Belend: ten oosten de heerstraat, ten zuiden Jan Adriaenss, wyelmaecker, ten westen de tuin van Gerrit Janss “In de Clock”, ten noorden Wouter Jacobsz, bakker. Het perceel is belast met een jaarlijkse rente van 2 pond hollands toekomende de Heilige Geest in den Hage.²⁵⁴
TMD179 Westzijde Noordeinde. Jan Adriaensz zat op TMD181, Gerrit Jansz op TMD180 en Wouter Jacobsz op TMD178.²⁵⁵
- 20-11-1564 [Regest 196] Lambert Kuchenheim en zijn vrouw Cathrina oorkonden dat zij hebben verkocht aan de hospitaalmeester Luer Johann een jaarlijkse rente van 3 thaler, verzekerd op een boomgaard, tuin en derde deel van een huis, ten behoeve van de armen.²⁵⁶
- 1-5-1565 [Regest 197] Henrich von Mulhem, abt, zomede prior en gemeen convent van het Godshuis van Sant Panthaleon in Coln, van de orde der Benedictijnen, oorkonden dat zij hebben verkocht aan Gaspar von Hoesen, burger en schepen van Grevenbroich, enige landerijen in de omgeving van Grevenbroich voor de som van 1500 Jochemsdaalders.²⁵⁷

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- 31-12-1566 [Regest 198] Adriaen van de Velde en Pieter de Vries, schepenen in den Hage, oorkonden dat mr Huych Jansz. priester - met Adriaen Benninck als gekozen voogd - en Cornelis Pietersz, bode van den Hage, als curatoren van heer Jan Willemsz. die een bedevaart naar Jeruzalem maakt, hebben verklaard dat deze aan het Sacraments gasthuis een rente van 2 pond hollands 's jaars schuldig is. Deze rente is verzekerd op zijn huis en erf in de Toorenstraet. Belend: ten oosten de heerstraat, ten zuiden de kinderen van Willem de koster, ten westen en ten noorden St Agnieten zusterhuys.²⁵⁸
TMD431 Westzijde Torenstraat.²⁵⁹
- 31-12-1566 [Regest 199] Adriaen van de Velde en Pieter de Vries, schepenen in den Hage, oorkonden dat mr Huych Jansz. priester - met Adriaen Benninck als gekozen voogd - en Cornelis Pietersz, bode van den Hage, als curatoren van heer Jan Willemsz. die een bedevaart naar Jeruzalem maakt, hebben verklaard dat deze aan het Sacraments gasthuis een rente van 2 pond hollands 's jaars schuldig is. Deze rente is verzekerd op zijn huis en erf in het Voorhout. Belend: ten noorden Dirick de cramer, ten oosten het Bosch, ten zuiden het huisje van Jorijs Gerrijsz. die bij 't Berckenrijs woont, ten westen het Voorhout.²⁶⁰
TMD1221 Oostzijde Voorhout, waar Ter Meer Derval een in 1570 vermelde heer Jan Willemsz priester op plaatst.²⁶¹ Dit lijkt in tegenspraak met het zuidelijker daarvan gelegen TMD1225, waar Ter Meer Derval in 1562 een Dirick Jacobsz cramer op plaatst. Echter, het oosteinde van het Voorhout had geen ordentelijke rij woningen maar kris kras door elkaar geplaatste huizen. Ter Meer Derval noemt Joris Gerritsz niet.
- 7-1-1568 [Regest 200] Jacob van Dorp en Adriaen van de Velde, schepenen in den Hage, oorkonden dat Maritgen Aerntsd, huisvrouw van Gerrit Pietersz, wonende op het Spoye, haar testament ten gunste van Dirck Dircxz. van der Moeten herroept. Dit testament - berustende onder de weesmeesters van den Hage - had zij gemaakt toen zij in haer "olybedde" lag en haar man op zee was ter haringvangst.²⁶²
Waarschijnlijk TMD1115 Oostzijde Spui, waar Ter Meer Derval in 1562 een Gerrit Pietersz plaatst.²⁶³
- 10-2-1568 [Regest 201] Pieter de Vries en Cornelis Messing, schepenen in den Hage, oorkonden dat Maritgen Anthonisd, weduwe van de scheepmaker Vrerick Jacobsz, - met Mathijs Benninck als haar gekozen voogd - verklaarde verkocht te hebben aan de operman Mees Pietersz. een huis en erf aan de Westzijde van het Spoye. Belend: ten zuiden de gang van de weduwe van mr Pieter Bruynss, ten westen genoemde weduwe van mr Pieter, ten noorden Witte Pietersz, ten oosten de heerstraat. Het perceel is belast met 21 stuivers jaarlijkse rente toekomende de leproesen buyten Den Hage.²⁶⁴
TMD-geen nummer Westzijde Spui.²⁶⁵
- 9-6-1568 [Regest 202] Jan van Ouwen en Adriaen van der Lindt, schepenen in den Hage, oorkonden dat Symon van der Does, deken, Franchois van Buyeren, Claes van Dam, Vincent van Wieringhen en Cornelis Coenraetsz. Messing, meesters van het Sacraments gildehuis, verklaarden onder bepaalde voorwaarden (o.a. niet spreken over de nieuwe religie) de vroegere messenmaker Mathijs Heynricxz, in het gasthuis te hebben opgenomen. Hiervoor zal deze betalen 18 pond vlaams en jaarlijks 6 pond groten vlaams die de meesters mogen verhalen op zijn vordering op Jaspas Adriaensz (deze schuldbrief is verloren gegaan).²⁶⁶
- 28-6-1569 [Regest 203] Adriaen van de Velde en Jan van Ouwen, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jacob Jacobsz. de Cat, vleeshouwer, verklaarde schuldig te zijn

aan de meesters van het Heilige Sacraments gildehuis een jaarlijkse rente van 12 carolusguldens gedurende het leven van Allert Cornelisz, zijn schoonvader, die in het gasthuis is opgenomen. Deze rente verzekerde hij op zijn huis en erf in het Zuideinde, geheten "In den gulden raem". Belend: ten noorden Lenert de lindeweaver, ten oosten Cornelis Jacobsz, ten zuiden Jacob de wyelmaecker. Bij deze akte treden op als borgen - ieder voor de helft

- Heynrick Claesz, bakker, met zijn huis in het Zuideinde, belend: ten noorden Zyer Pietersz, ten oosten de Verwerssloot, ten zuiden Adriaen Jacobsz. brandewijnman, ten westen de heerstraat;
- Joost Willemsz Koeman, vleeshouwer, met zijn huis in het Zuideinde, belend: ten zuiden Jan Claesz timmerman, ten westen en ten noorden Cornelis pastoorken, ten oosten de heerstraat.²⁶⁷

TMD858 Huis Het Gouden Raam, Oostzijde Wagenstraat.²⁶⁸

TMD851 Oostzijde Wagenstraat.²⁶⁹

TMD886 Westzijde Wagenstraat.²⁷⁰

- 17-9-1569 [Regest 204] Evert Wolfertss, schout in het ambacht van Voorburch, oorkondt dat Neeltgen Claesdr - weduwe van Jacob Willemsz. Leewen, thans gehuwd met Joris Aryaenss. - bewijs heeft gedaan van uitkoop wegens de vaderlijke nalatenschap van Jannetgen Jacobsdr. en Lijsbetgen Jacobsdr, kinderen uit haar eerste huwelijk. Voogden van deze kinderen zijn Willem Willemsz. Clos en Lenaert Willemsz. Clos. Voor de uitkoop verbindt Neeltgen haar huis met de beterschap van 11 hont land in het ambacht van Voorburg, strekkende van de weg tot aan de Broeksloot. Belend: N.O. Dirck van Alkemade, ten westen de Haechvaert; 5 hont land in dat ambacht strekkende van de Binckerstlaen tot het land van Pieter Louwen. Belend: N.O. de kerk of de Heilige Geest van Voorburg, ten zuiden ten westen Jan Neel Willem Aemssoen; 2 hont land in dat ambacht, strekkende van de Binckerst[laen] tot het land van Lenaert Dammaszoen. Belend: Z.O. Vranck Gerrijtssoen, N.W. Lenaert Dammasz. Getuigen: Cornelis Janssoen Muysen en Thonis Diertss.²⁷¹
- 10-11-1569 [Regest 205] Cornelis Messing en Dirick Pauw, schepenen in den Hage, oorkonden dat Trijntgen Gerritsdr. - met Cornelis Pietersz. van der Heyden als haar gekozen voogd - verklaarde verkocht te hebben aan Gerrit Willemsz. een jaarlijkse rente van 2 pond hollands, vermeld in de getransfigeerde rentebrief d.d. 1551 november 23. (reg.nr. 178).²⁷²
Zie regesten 178 en 222.
- 17-5-1572 [Regest 206] Burgemeesters en schepenen in den Hage oorkonden dat Cornelis Dirxsz, alias Kalijne, verklaarde schuldig te zijn aan schout, burgemeesters en gerecht van den Hage - ten behoeve van de meesters van het Sacraments gasthuis - 15 carolusgulden en 10 stuivers wegens de koop van een huis en erf in de Weststraet te Sceveninge. Belend: ten noorden Heynrick Claesz, ten oosten Adriaen Centen Block, ten zuiden Maerten Claess, ten westen de heerstraat. Als borg treedt op Dirick Jansz. te Sceveninge.²⁷³
Zie regest 187.
- 6-11-1572 [Regest 207] Adriaen Willemsz. Crip en Cornelis van Rijn, schepenen in den Hage, oorkonden dat Cornelis Zymonss. namens zijn vrouw verklaarde schuldig te zijn aan ouwe Maritgen Geritsdr, huisvrouw van Pieter Waddez, de som van 9 pond vlaams wegens haar derde part in de koop van een huis en erf aan de oostzijde van het Spoy. Dit perceel is belast met 2 pond hollands toekomstige Claes Janssoen te Leyden, en belend: ten noorden Cornelis Janss.

- Burchgen, ten oosten het bleekveld van Claes Pouwels, ten zuiden de weduwe van Cornelis Adriaensz. Speck, ten westen de heerstraat met het Spoy.²⁷⁴
Zie regest 210.
- TMD1097 Oostzijde Spui.²⁷⁵ Dit is gebaseerd op de vermelding in 1562 bij Ter Meer Derval van een Cornelis Jansz backer op TMD1096.
- 2-6-1573 [Regest 208] Pieter de Vries en Frederick van Elborch, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jacob Claes Doedez. en Quirijntgen Claesdr. van Sceveninge - wonende in het Sacraments gildehuis - verklaarden te hebben overgedragen aan de deken en de meesters van dat huis, ingevolge een met hem gemaakte overeenkomst, de akte d.d. 1469 februari 4. (reg.nr. 61) betreffende land in Haechambacht.²⁷⁶
Zie regest 61.
- 2-6-1573 [Regest 209] Pieter de Vries en Frederick van Elborch, schepenen in den Hage, oorkonden dat Jacob Claes Doesz. en Quirijntgen Claesdr. van Sceveninge, wonende in het Heilige Sacraments gildehuis, verklaarden aan de meesters van dat huis te hebben overgedragen een rentebrief van 2 pond vlaams ten laste van Lenert Cornelisz. brouwer te Delft (deze schuldbrief is verloren gegaan). Dit ingevolge hun overeenkomst met genoemde meesters op 14 april 1573.²⁷⁷
- 5-6-1573 [Regest 210] Mr Pieter Pietersz. en Cornelis Ariaensz, schepenen van Brielle, oorkonden dat Pieter Waddez, kuiper, als man van ouwe Maritgen Gerritsdr, verklaarde te hebben overgedragen aan Barthout Ariaensz. van Cranenbrouck de getransfigeerde rentebrief d.d. 1572 november 6. (reg.nr. 207).²⁷⁸
Zie regest 207.
- 10-6-1574 [Regest 211] Notaris Herman Proost instrumenteert dat Adriaen Dircxz Engelsman, wonend in het Heilige Sacraments gasthuis, onder bepaalde voorwaarden ten aanzien van zijn verpleging aan het gasthuis heeft geschonken de helft van een huis en erf aan de Oostzijde van de Volderslaen. Belend: ten zuiden en ten oosten Gerrit cleyne Jan, ten noorden Aeltgen steenhouwers. Gasthuismeesters zijn: mr Melis van Haeften, advocaat Hof van Holland, Cornelis van Rijn, Adriaen Benninck, secretaris van den Hage, en Johan Hobijn. Getuigen: Zeger van Dam en de kleermaker Jan Jacobsz.²⁷⁹
Zie regest 186.
- TMD944 en/of TMD945 Oostzijde Voldersgracht (v/h Volderslaan).²⁸⁰
- 28-4-1577 [Regest 212] Johan Grijn von Sustern, voogd te Grevenbroch en Gladbag, zomede Anthon von Synsteden en Agatius Goir, schepenen te Grevenbroch; Henrich Welters en Henrich der unterster Ajuller, schepenen te Wevelinckhoven, oorkonden tezamen dat Gaspar Platz en Maria - echtgenoten te Gaster - verklaarden verkocht te hebben aan de kinderen van wijlen Gaspar von Hoesen en diens vrouw Geirtruden von Widenfeldt enige landerijen in het ambacht van Grevenbroch en de heerlijkheid Wevelinckhoven.²⁸¹
- 2-5-1577 [Regest 213] Cornelis Zybrantsz. en Adriaen Screvelsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Vincentia Symonsdr. van der Does, weduwe van de advocaat mr Jan van der Haer, - met haar vader Symon van der Does als haar gekozen voogd - verklaarde schuldig te zijn aan Trijntgen Thonisdr. een jaarlijkse rente van 3 pond vlaams gedurende Trijntgens leven. Deze rente verzekerde zij op een jaarlijkse rente van 20 carolusgulden, omschreven in de getransfigeerde akte d.d. 1551 januari 26 in kopie. (reg.nr. 177); een en ander voortvloeiend uit haar kwaliteit van mede-erfgename van Maritgen Adriaensdr, weduwe van Michiel Willems.²⁸²
Zie regest 177.

- 7-11-1577 [Regest 214] Claes Jacobsz. Moeyt en Jacob Ewout Bruynsz. van der Dussen, schepenen in Delft, oorkonden, dat Govert Willemsz. Brasser - als erfgenaam van zijn vader Willem Pietersz. Brasser - heeft overgedragen aan de meesters van het Sacraments gasthuis een rente van 4 pond hollands 's jaars ten laste van Claes Gillisz. in het ambacht van Vlaerdinghe, vermeld in de getransfigeerde rentebrief d.d. 1539 februari 27. (reg.nr. 155). Deze rente is overgedragen ter aflossing van 9 gulden 10 stuivers die genoemde Willem Brasser aan het gasthuis schuldig was.²⁸³
Zie regest 155.
- 7-1-1579 [Regest 215] Evert Nannius Volphertsz, schout, zomede Cornelis Pietersz. en Isbraent Aemsz, gezworenen in het ambacht van Voerburch, oorkonden dat Crijn Pietersz, bakker - als man van Neeltgen Glaesdr, weduwe van Joris Adriaensz. - verklaarde schuldig te zijn aan Andries Symonss, baljuw van Rijswijck, en Jan Diericxsz. Van 't Hoff de som van 258 carolusguldens 16 stuivers wegens de koop van de helft van een huis, erf en land aan de Geersbrugge [= Geestbrug RAvdSp], dat genoemde schuldeisers van genoemde Joris Adriaensz. hadden geërfd. Deze schuld verzekerde hij:
- op genoemd huis en land, waarvan 1,5 morgen belend is: ten westen de Haechsevaert, ten oosten de erfgenamen van Jan Symonss, ten zuiden de Haechsse wech of de brederwech, ten noorden de Bruecksloet.
  - op 5 hont land, strekkende ten oosten en ten westen aan Jan Coeuntsz. croft, ten zuiden de zusteren te Rijswijck, ten westen de Binchorst, ten noorden de Heilige Geest van Voorburch.
  - op 2 hont land, belend: ten oosten de capelrie van Voerschoten, ten zuiden genoemde Heilige Geest, ten westen de Binchorst, ten noorden genoemde Heilige Geest.
- Als borg verbindt Aechtgen Jacobsdr, weduwe van Baernt Jacobsz. - met haar zoon Jan Baerntsz. als haar gekozen voogd - haar woonhuis te Voerburch. Belend: ten westen Cors Joachomsz. ten noorden de heerweg, ten oosten genoemde Aechgen, ten zuiden de sloot.²⁸⁴
- 19-2-1579 [Regest 216] Adriaen van Cryep en Cornelis Zijbrantsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Aechgen Gerritsdr. - weduwe van de biervoerder Jan Gerritsz. - heeft verklaard dat Lucia Vreicxdr, huisvrouw van Loys Corbault en nu wonende in het Sacraments gildehuis, haar 4 pond vlaams heeft geleend, waarvoor zij nu aan de meesters van het gildehuis verkoopt een jaarlijkse rente van 2 pond hollands. Deze rente verzekerde zij op haar huis en erf in de Spoystraet. Belend: ten noorden en ten westen Cornelis Pietersz. glaesmaicker, ten oosten de Haechpoort, ten zuiden de heerstraat.²⁸⁵
TMD795 Noordzijde Spuistraet.²⁸⁶ Dit is gebaseerd op de vermelding in 1570 bij Ter Meer Derval van Cornelis Pietersz op TMD794. De Haagpoort liep tussen TMD795 en TMD796. Het was een brandgang.
- 19-2-1579 [Regest 217] Adriaen Cryep en Cornelis Zybrantsz, schepenen in den Hage, oorkonden dat Elsgen Zijerendr, weduwe van de koopman Maertijn Jansz, heeft verklaard dat deze schuldig was aan Loys Corbault en Lucie Vreicxsdr. - thans wonende in het Sacraments gildehuis - een jaarlijkse rente van 9 carolusguldens. Deze rente verzekerde zij op haar huis en erf op de N.O. hoek van de Molestraet. Belend: ten noorden Jan Diricxsz. coman, ten oosten het Noorteynde, ten zuiden de Molenstraet, ten westen genoemde Jan Diricxsz. Het perceel is belast met 4 pond toekomstige Floer Sassendr. en 5 pond toekomstige de kinderen van Maertijn "In de Roos".²⁸⁷

- TMD213 Westzijde Noordeinde, op de hoek van de Noordzijde Molenstraat.²⁸⁸
 TMD61 Huis De Roos, Drie Hoekjes.²⁸⁹
- 1-2-1580 [Regest 218] Adriaen van der Cryp en Aernt Zymonsz. Jutfaes, schepenen in den Hage, oorkonden dat Maritgen Jacobsdr, weduwe van de linnenwever Gerrit Jacobsz, - met haar zoon Joost Jacobsz. als haar gekozen voogd - verklaarde verkocht te hebben aan de schipper Rochus Aertsz. een huis en erf met een vrije poort. Belend: ten oosten 't bleyckvelt van Joost van Leeuwen, ten zuiden Andries de smit, ten westen de heerstraat met de Spoy, ten noorden Cornelis Pietersz. Het perceel is belast met 3 pond hollands 's jaars aan geestelijke renten.²⁹⁰
 Zie regest 218.
 TMD1117 Oostzijde Spui.²⁹¹ Dit is gebaseerd op de vermeldingen in 1563 bij Ter Meer Derval van Gerrit Jacobsz wever op TMD1117. Ter Meer Derval plaatste Andries Hubrechtsz, smid op het hof, in 1562 en 1568 op TMD1119. Blijkbaar liepen de percelen wat door elkaar heen.
- 1-2-1580 [Regest 219] Adriaen van der Crijp en Aernt Zimonss. Jutfaes, schepenen in den Hage, oorkonden dat de schipper Rochus Aertss. verklaarde schuldig te zijn aan Maritgen Jacobsdr, weduwe van de linnenwever Geryt Jacobsz, 40 pond vlaams voor de koop van een huis en erf met een vrije poort, belend en belast als omschreven in de koopbrief (reg.nr. 218).²⁹²
 Zie r gest 218.
- 11-7-1580 [Regest 220] Het Hof van Holland geeft brieven van decreet aan Jan [Gijsbrechtsz.] van Haerlem te Dordrecht als man van Geertruyt Hannemans betreffende 3 morgen 5 hont land in Vlaardingerambacht. Dit in gerechtelijke uitwinning tegen Pieter Jansz. te Schiedam en Dirck Jansz. te Vlaardingen wegens wanbetaling van een rente van 24 carolusguldens, rustende op 2 morgen van het genoemde land.²⁹³
- 12-4-1582 [Regest 221] Jacob van Dorp en Jacob Adriaensz. van der Burch, schepenen in den Hage, oorkonden dat Geryt Dirickxz. uit Schiedam, als erfgenaam van zijn grootmoeder Beatris Dirixsdr, verklaarde voor zich en zijn mede-erfgenaam Jan Adriaensz. verkocht te hebben aan Joost Adriaensz, eertijds bode van het Hof, het sterfhuis van genoemde Beatris in de Molestraat. Belend: ten oosten Koenraet de Rechtere, secretaris der Staten van Holland, ten zuiden de heerstraat, ten westen Aernt Breechout. Het perceel is belast met een rente van 15 stuivers jaarlijks die de Heilige Geest in den Hage toekomt en ook nog met een rente van 22½ stuiver jaarlijks. Verkoper en koper zullen samen profiteren van de kwijtschelding van schulden die wegens de afgelopen oorlog met betrekking tot dit huis is verleend.²⁹⁴
 Zie regesten 174 en 223.
 TMD284 Noordzijde Molenstraat.²⁹⁵
- 20-5-1582 [Regest 222] Cornelis Wyelant en Aernt van Jutfaes, schepenen in den Hage, oorkonden dat Bartholmeus Zymonss. schoemaker, heeft overgedragen aan het Sacraments gildehuis een jaarlijkse rente van 2 pond hollands, vermeld in de getransfigeerde akte d.d. 1551 november 23 (reg.nr. 178). Dit ter vervanging van een gelijke rente die hij het gasthuis schuldig was, verzekerd op zijn huis en erf "tachteromme". Belend: ten noorden de Beeck, ten oosten Cornelis Aemssoen, ten zuiden de heerstraat, ten westen Reymer de cuyper.²⁹⁶
 Zie regesten 178 en 205.
 TMD735 Huis De Zeehaan, Noordzijde Achterom.²⁹⁷

Regesten Sacramentgasthuis Den Haag

- 22-8-1582 [Regest 223] Lodewijck van den Bijnchorst vermaakt bij codicil aan Joost Arentsz, het hondemanneken, het huis en erf waarin des testateurs jachthonden zijn ondergebracht, gelegen in de Molestraete.²⁹⁸
Zie regesten 174 en 221.
TMD284 Noordzijde Molenstraat.²⁹⁹
- 28-2-1583 [Regest 224] Johann Rinck, schout, zomede Wolter Dym, Hinrick Tibis, Ambrosius Moer en Wilhelm Raskateim, schepenen te Duiszborch, oorkonden dat Lisbet Holtgreve, weduwe van Evert Jackhuisz, verklaarde verkocht te hebben aan Itgen Tibis, meesteres van de Derde Orde een jaarlijkse rente van 3 Rijnse guldens, verzekerd op haar hofstede.³⁰⁰
- 25-4-1584 [Regest 225] Notaris Florentius van Coolhem, geestelijke, instrumenteert dat Trijntgen Cornelisdr, weduwe van Joost Millinck, een testament heeft gemaakt waarbij zij vroegere testamenten herroept; zij vermaakt aan ieder van de drie kinderen van haar broeder - Ariaen en Andries Dirxsz. en Aechgen Dirxdr. een gouden engel van drie carolusgulden. Voorts vermaakt zij het geld dat bij haar overlijden nog te ontvangen is van een custingbrief op haar huis aan de Plaats voor de ene helft aan de kinderen van Bartholomeus Adriaensz. - haar broeders zoon -, voor de andere helft aan Ysbrandt- en Bartholomeus Dirxsz. en Geertgen Dirxdr - haar broeders kinderen. Haar overige bezittingen vermaakt zij aan Neeltgen Boogaerts, huisvrouw van Cornelis Jansz. Palinck - haar zusters dochter - die bij haar heeft gewoond. Getuigen: Pieter Jansz. maeckelaer en Cornelis Corstiaensz. de Jonge, beiden burgers van Delft.³⁰¹
TMD1161 Zuidzijde Plaats.³⁰²
- 27-4-1587 [Regest 226] Cornelis van Soutelande en Gerrit Henricxz. van Sgravezande, schepenen van Delft, oorkonden dat Crijn Pietersz, bakker, - met Cornelis Aryensz, schoenmaker in het Zuyteynde en Aryen Cornelisz. jirouwersknecht als borgen -, verklaarde schuldig te zijn aan Barthelmees Claesz. Venhuysen de som van 725 gulden als restant van 825 gulden voor de koop van een huis en erf aan de oostzijde van het Oosteynde.³⁰³
Zie regest 230.
- 27-4-1587 [Regest 227] Gerard Heyndricxz. van Sgravezande en Borgher Janss, schepenen van Delft, oorkonden dat Crijn Pietersz. verklaarde schuldig te zijn aan Bartelmees Claesz. Venhuysen 360 gulden als rest van de koopsom van een huis en erf aan de oostzijde van het Oosteynde. Als borg treden op Cornelis Arijensz, schoenmaker in het Zuideinde en diens zoon de brouwesknecht Aryen Cornelisz.³⁰⁴
- 7-8-1587 [Regest 228] Willem Jacobsz. van Voorburch en Gerrit Henricxz. van Sgravezande, schepenen van Delft, oorkonden dat Melis Cornelisz. van Buytendijck te Utrecht - als erfgenaam van zijn grootvader Willem Pietersz. en zijn oudoom Heer Jan Werms, priester in den Haghe - verklaarde overgedragen te hebben aan zijn nicht Aechgen Gerritsdr. van Medemblick in den Haghe twee rentebrieven. De eerste van 3 pond hollands ten laste van Aryen Hugesz.; de tweede groot 3 carolusgulden ten laste van Jacob Dirxsz. van der Speck.³⁰⁵
- 31-10-1590 [Regest 229] Harttig Breckwoldt, schout, zomede Bernhardt Kilman en Ewaldt Bachman, schepenen te Dusseldorff, oorkonden dat Peter Romer en zijn vrouw Mettell von Megen verklaarden verkocht te hebben aan Johannes Lardens een jaarlijkse rente van 48 Rijksthaler, verzekerd op het landgoed "Zoppenbrück" bij Dusseldorff.³⁰⁶
- 15-12-1590 [Regest 230] Schout, burgemeesters, schepenen en raden van Delft oorkonden dat zij op 24 april 1556 op verzoek van Jan Jansz. "in de Bruynvisch", curator

Regesten Sacramentsgasthuis Den Haag

over de boedel van Karman Boenhil, publiek hebben verkocht het huis met erf en gang van een poort van laatstgenoemde buiten de Schiedamse poort.

Belend: ten zuiden het erf van het gasthuis waarop het huis van Josep Symonsz. staat, ten noorden Willem Willemsz. bezemmaker, ten oosten de straat, ten westen de tuin van Willem Willemsz. Het perceel is belast met een opstal van 6 carolusguldens en gekocht door Quirijn Pietersz. voor 260 carolusgulden.³⁰⁷

Zie regesten 191 en 226.

Noten.

GADH Gemeentearchief Den Haag
ASG Archief Sacramentgasthuis

- ¹ GADH ASG inv.nr.224. Geciteerd naar regest 1 in de inventaris.
- ² GADH ASG inv.nr.51. Geciteerd naar regest 2 in de inventaris.
- ³ GADH ASG inv.nr.52. Geciteerd naar regest 3 in de inventaris.
- ⁴ GADH ASG inv.nr.163. Geciteerd naar regest 4 in de inventaris.
- ⁵ GADH ASG inv.nr.164. Geciteerd naar regest 5 in de inventaris.
- ⁶ GADH ASG inv.nr.172. Geciteerd naar regest 6 in de inventaris.
- ⁷ GADH ASG inv.nr.173. Geciteerd naar regest 7 in de inventaris.
- ⁸ GADH ASG inv.nr.153. Geciteerd naar regest 8 in de inventaris.
- ⁹ GADH ASG inv.nr.131. Geciteerd naar regest 9 in de inventaris.
- ¹⁰ GADH ASG inv.nr.54. Geciteerd naar regest 10 in de inventaris.
- ¹¹ GADH ASG inv.nr.49. Geciteerd naar regest 11 in de inventaris.
- ¹² GADH ASG inv.nr.137. Geciteerd naar regest 12 in de inventaris.
- ¹³ GADH ASG inv.nr.1. Geciteerd naar regest 13 in de inventaris.
- ¹⁴ GADH ASG inv.nr.52. Geciteerd naar regest 14 in de inventaris.
- ¹⁵ GADH ASG inv.nr.174. Geciteerd naar regest 15 in de inventaris.
- ¹⁶ Ter Meer Derval 121.
- ¹⁷ Th.Wijzenbeek-Olthuis red, *Het Lange Voorhout. Monumenten, mensen en macht* (Den Haag-Zwolle 1998) 268.
- ¹⁸ GADH ASG inv.nr.174. Geciteerd naar regest 16 in de inventaris.
- ¹⁹ Ter Meer Derval 121.
- ²⁰ Wijzenbeek-Olthuis, *Het Lange Voorhout* 268.
- ²¹ GADH ASG inv.nr.1. Geciteerd naar regest 17 in de inventaris.
- ²² GADH ASG inv.nr.122. Geciteerd naar regest 18 in de inventaris.
- ²³ GADH ASG inv.nr.225. Geciteerd naar regest 19 in de inventaris.
- ²⁴ GADH ASG inv.nr.31. Geciteerd naar regest 20 in de inventaris,
- ²⁵ GADH ASG inv.nr.175. Geciteerd naar regest 21 in de inventaris.
- ²⁶ GADH ASG inv.nr.159. Geciteerd naar regest 22 in de inventaris.
- ²⁷ GADH ASG inv.nr.32. Geciteerd naar regest 23 in de inventaris.
- ²⁸ GADH ASG inv.nr.2. Geciteerd naar regest 24 in de inventaris.
- ²⁹ GADH ASG inv.nr.49. Geciteerd naar regest 25 in de inventaris.
- ³⁰ GADH ASG inv.nr.91. Geciteerd naar regest 26 in de inventaris
- ³¹ GADH ASG inv.nr.91. Geciteerd naar regest 27 in de inventaris.
- ³² GADH ASG inv.nr.120. Geciteerd naar regest 28 in de inventaris.
- ³³ GADH ASG inv.nr.156. Geciteerd naar regest 29 in de inventaris.
- ³⁴ GADH ASG inv.nr.161. Geciteerd naar regest 30 in de inventaris.
- ³⁵ GADH ASG inv.nr.162. Geciteerd naar regest 31 in de inventaris.
- ³⁶ GADH ASG inv.nr.49. Geciteerd naar regest 32 in de inventaris.
- ³⁷ GADH ASG inv.nr.1. Geciteerd naar regest 33 in de inventaris.
- ³⁸ GADH ASG inv.nr.48. Geciteerd naar regest 34 in de inventaris.
- ³⁹ Ter Meer Derval 51.
- ⁴⁰ GADH ASG inv.nr.32. Geciteerd naar regest 35 in de inventaris.
- ⁴¹ GADH ASG inv.nr.40. Geciteerd naar regest 36 in de inventaris.
- ⁴² GADH ASG inv.nr.54. Geciteerd naar regest 37 in de inventaris.
- ⁴³ GADH ASG inv.nr.53. Geciteerd naar regest 38 in de inventaris.
- ⁴⁴ GADH ASG inv.nr.92. Geciteerd naar regest 39 in de inventaris.
- ⁴⁵ GADH ASG inv.nr.58. Geciteerd naar regest 40 in de inventaris.
- ⁴⁶ Ter Meer Derval 124.
- ⁴⁷ GADH ASG inv.nr.37. Geciteerd naar regest 41 in de inventaris.
- ⁴⁸ GADH ASG inv.nr.54. Geciteerd naar regest 42 in de inventaris.
- ⁴⁹ GADH ASG inv.nr.44 Geciteerd naar regest 43 in de inventaris.
- ⁵⁰ Pabon 174.
- ⁵¹ GADH ASG inv.nr.176. Geciteerd naar regest 44 in de inventaris.
- ⁵² Pabon 104.
- ⁵³ GADH ASG inv.nr.41. Geciteerd naar regest 45 in de inventaris.
- ⁵⁴ GADH ASG inv.nr.42. Geciteerd naar regest 46 in de inventaris.

- ⁵⁵ GADH ASG inv.nr.177. Geciteerd naar regest 47 in de inventaris.
⁵⁶ GADH ASG inv.nr.57. Geciteerd naar regest 48 in de inventaris.
⁵⁷ GADH ASG inv.nr.55. Geciteerd naar regest 49 in de inventaris.
⁵⁸ GADH ASG inv.nr.56. Geciteerd naar regest 50 in de inventaris.
⁵⁹ GADH ASG inv.nr.55. Geciteerd naar regest 51 in de inventaris.
⁶⁰ GADH ASG inv.nr.55. Geciteerd naar regest 52 in de inventaris.
⁶¹ GADH ASG inv.nr.166. Geciteerd naar regest 53 in de inventaris.
⁶² GADH ASG inv.nr.93. Geciteerd naar regest 54 in de inventaris.
⁶³ GADH ASG inv.nr.226. Geciteerd naar regest 55 in de inventaris.
⁶⁴ GADH ASG inv.nr.178. Geciteerd naar regest 56 in de inventaris.
⁶⁵ GADH ASG inv.nr.126. Geciteerd naar regest 57 in de inventaris.
⁶⁶ Ter Meer Derval 29.
⁶⁷ GADH ASG inv.nr.227. Geciteerd naar regest 58 in de inventaris.
⁶⁸ GADH ASG inv.nr.94. Geciteerd naar regest 59 in de inventaris.
⁶⁹ GADH ASG inv.nr.58. Geciteerd naar regest 60 in de inventaris.
⁷⁰ GADH ASG inv.nr.43. Geciteerd naar regest 61 in de inventaris.
⁷¹ GADH ASG inv.nr.156. Geciteerd naar regest 62 in de inventaris.
⁷² GADH ASG inv.nr.179. Geciteerd naar regest 63 in de inventaris.
⁷³ Ter Meer Derval 33.
⁷⁴ Pabon 190.
⁷⁵ GADH ASG inv.nr.38. Geciteerd naar regest 64 in de inventaris.
⁷⁶ GADH ASG inv.nr.228. Geciteerd naar regest 65 in de inventaris.
⁷⁷ GADH ASG inv.nr.229. Geciteerd naar regest 66 in de inventaris.
⁷⁸ GADH ASG inv.nr.89. Geciteerd naar regest 67 in de inventaris.
⁷⁹ GADH ASG inv.nr.180. Geciteerd naar regest 68 in de inventaris.
⁸⁰ GADH ASG inv.nr.181. Geciteerd naar regest 69 in de inventaris.
⁸¹ GADH ASG inv.nr.95. Geciteerd naar regest 70 in de inventaris.
⁸² GADH ASG inv.nr.48. Geciteerd naar regest 71 in de inventaris.
⁸³ GADH ASG inv.nr.165. Geciteerd naar regest 72 in de inventaris.
⁸⁴ GADH ASG inv.nr.138. Geciteerd naar regest 73 in de inventaris.
⁸⁵ Ter Meer Derval 35.
⁸⁶ GADH ASG inv.nr.11. Geciteerd naar regest 74 in de inventaris.
⁸⁷ Ter Meer Derval 62.
⁸⁸ Pabon 216.
⁸⁹ Pabon 167 en 456-457; Ter Meer Derval 50-51.
⁹⁰ GADH ASG inv.nr.47. Geciteerd naar regest 75 in de inventaris.
⁹¹ GADH ASG inv.nr.132. Geciteerd naar regest 76 in de inventaris.
⁹² Ter Meer Derval 43.
⁹³ GADH ASG inv.nr.123. Geciteerd naar regest 77 in de inventaris.
⁹⁴ GADH ASG inv.nr.124. Geciteerd naar regest 78 in de inventaris.
⁹⁵ GADH ASG inv.nr.149. Geciteerd naar regest 79 in de inventaris.
⁹⁶ GADH ASG inv.nr.149. Geciteerd naar regest 80 in de inventaris.
⁹⁷ GADH ASG inv.nr.230. Geciteerd naar regest 81 in de inventaris.
⁹⁸ GADH ASG inv.nr.152. Geciteerd naar regest 82 in de inventaris.
⁹⁹ Ter Meer Derval 33.
¹⁰⁰ GADH ASG inv.nr.59. Geciteerd naar regest 83 in de inventaris.
¹⁰¹ GADH ASG inv.nr.60. Geciteerd naar regest 84 in de inventaris.
¹⁰² GADH ASG inv.nr.60. Geciteerd naar regest 85 in de inventaris.
¹⁰³ GADH ASG inv.nr.231. Geciteerd naar regest 86 in de inventaris.
¹⁰⁴ GADH ASG inv.nr.232. Geciteerd naar regest 87 in de inventaris.
¹⁰⁵ GADH ASG inv.nr.143. Geciteerd naar regest 88 in de inventaris.
¹⁰⁶ Ter Meer Derval 33.
¹⁰⁷ GADH ASG inv.nr.45. Geciteerd naar regest 89 in de inventaris.
¹⁰⁸ GADH ASG inv.nr.152. Geciteerd naar regest 90 in de inventaris.
¹⁰⁹ GADH ASG inv.nr.128. Geciteerd naar regest 91 in de inventaris.
¹¹⁰ Ter Meer Derval 68.
¹¹¹ GADH ASG inv.nr.127. Geciteerd naar regest 92 in de inventaris.
¹¹² Ter Meer Derval 76.
¹¹³ GADH ASG inv.nr.96. Geciteerd naar regest 93 in de inventaris.
¹¹⁴ GADH ASG inv.nr.96. Geciteerd naar regest 94 in de inventaris.

- 115 GADH ASG inv.nr.97. Geciteerd naar regist 95 in de inventaris.
116 GADH ASG inv.nr.97. Geciteerd naar regist 96 in de inventaris.
117 GADH ASG inv.nr.233. Geciteerd naar regist 97 in de inventaris.
118 GADH ASG inv.nr.133. Geciteerd naar regist 98 in de inventaris.
119 Ter Meer Derval 43.
120 GADH ASG inv.nr.119. Geciteerd naar regist 99 in de inventaris.
121 GADH ASG inv.nr.133. Geciteerd naar regist 100 in de inventaris.
122 Ter Meer Derval 43.
123 GADH ASG inv.nr.182. Geciteerd naar regist 101 in de inventaris.
124 Pabon 356.
125 Pabon 456-457.
126 Ter Meer Derval 47.
127 GADH ASG inv.nr.98. Geciteerd naar regist 102 in de inventaris.
128 GADH ASG inv.nr.147. Geciteerd naar regist 103 in de inventaris.
129 Pabon 326.
130 GADH ASG inv.nr.61. Geciteerd naar regist 104 in de inventaris.
131 GADH ASG inv.nr.134. Geciteerd naar regist 105 in de inventaris.
132 Ter Meer Derval 43.
133 GADH ASG inv.nr.134. Geciteerd naar regist 106 in de inventaris.
134 GADH ASG inv.nr.12. Geciteerd naar regist 107 in de inventaris.
135 GADH ASG inv.nr.61. Geciteerd naar regist 108 in de inventaris.
136 Pabon 360 en 446; Ter Meer Derval 53.
137 GADH ASG inv.nr.88. Geciteerd naar regist 109 in de inventaris.
138 GADH ASG inv.nr.190. Geciteerd naar regist 110 in de inventaris.
139 Ter Meer Derval 116.
140 GADH ASG inv.nr.99. Geciteerd naar regist 111 in de inventaris.
141 GADH ASG inv.nr.46. Geciteerd naar regist 112 in de inventaris.
142 GADH ASG inv.nr.183. Geciteerd naar regist 113 in de inventaris.
143 GADH ASG inv.nr.184. Geciteerd naar regist 114 in de inventaris.
144 GADH ASG inv.nr.185. Geciteerd naar regist 115 in de inventaris.
145 Ter Meer Derval 76, Kersing 27.
146 GADH ASG inv.nr.186. Geciteerd naar regist 116 in de inventaris.
147 GADH ASG inv.nr.234. Geciteerd naar regist 117 in de inventaris.
148 GADH ASG inv.nr.187. Geciteerd naar regist 118 in de inventaris.
149 GADH ASG inv.nr.154. Geciteerd naar regist 119 in de inventaris.
150 GADH ASG inv.nr.188. Geciteerd naar regist 120 in de inventaris.
151 GADH ASG inv.nr.138. Geciteerd naar regist 121 in de inventaris.
152 Ter Meer Derval 35.
153 GADH ASG inv.nr.139. Geciteerd naar regist 122 in de inventaris.
154 GADH ASG inv.nr.100. Geciteerd naar regist 123 in de inventaris.
155 GADH ASG inv.nr.144. Geciteerd naar regist 124 in de inventaris.
156 Ter Meer Derval 81.
157 GADH ASG inv.nr.189. Geciteerd naar regist 125 in de inventaris.
158 GADH ASG inv.nr.189. Geciteerd naar regist 126 in de inventaris.
159 GADH ASG inv.nr.235. Geciteerd naar regist 127 in de inventaris.
160 GADH ASG inv.nr.190. Geciteerd naar regist 128 in de inventaris.
161 Ter Meer Derval 116.
162 Ter Meer Derval 30.
163 Pabon 336.
164 Ter Meer Derval 46 en zie regist HG700.
165 GADH ASG inv.nr.236. Geciteerd naar regist 129 in de inventaris.
166 GADH ASG inv.nr.33. Geciteerd naar regist 130 in de inventaris.
167 GADH ASG inv.nr.33. Geciteerd naar regist 131 in de inventaris.
168 GADH ASG inv.nr.26. Geciteerd naar regist 132 in de inventaris.
169 Ter Meer Derval 45.
170 GADH ASG inv.nr.101. Geciteerd naar regist 133 in de inventaris.
171 GADH ASG inv.nr.135. Geciteerd naar regist 134 in de inventaris.
172 GADH ASG inv.nr.135. Geciteerd naar regist 135 in de inventaris.
173 GADH ASG inv.nr.121. Geciteerd naar regist 136 in de inventaris.
174 GADH ASG inv.nr.191. Geciteerd naar regist 137 in de inventaris.

- ¹⁷⁵ Dit volgt uit een vergelijking van de percelen aan de noordzijde van de Spuistraat in TP1553 3^e kohier f.15 en bij Ter Meer Derval 88-89.
- ¹⁷⁶ GADH ASG inv.nr.191. Geciteerd naar regest 138 in de inventaris.
- ¹⁷⁷ GADH ASG inv.nr.237. Geciteerd naar regest 139 in de inventaris.
- ¹⁷⁸ GADH ASG inv.nr.238. Geciteerd naar regest 140 in de inventaris.
- ¹⁷⁹ GADH ASG inv.nr.238. Geciteerd naar regest 141 in de inventaris.
- ¹⁸⁰ GADH ASG inv.nr.62. Geciteerd naar regest 142 in de inventaris.
- ¹⁸¹ GADH ASG inv.nr.103. Geciteerd naar regest 143 in de inventaris.
- ¹⁸² GADH ASG inv.nr.63. Geciteerd naar regest 144 in de inventaris.
- ¹⁸³ GADH ASG inv.nr.104. Geciteerd naar regest 145 in de inventaris.
- ¹⁸⁴ GADH ASG inv.nr.157. Geciteerd naar regest 146 in de inventaris.
- ¹⁸⁵ GADH ASG inv.nr.64. Geciteerd naar regest 147 in de inventaris.
- ¹⁸⁶ GADH ASG inv.nr.89. Geciteerd naar regest 148 in de inventaris.
- ¹⁸⁷ GADH ASG inv.nr.192. Geciteerd naar regest 149 in de inventaris.
- ¹⁸⁸ GADH ASG inv.nr.66. Geciteerd naar regest 150 in de inventaris.
- ¹⁸⁹ GADH ASG inv.nr.104. Geciteerd naar regest 151 in de inventaris.
- ¹⁹⁰ GADH ASG inv.nr.105. Geciteerd naar regest 152 in de inventaris.
- ¹⁹¹ GADH ASG inv.nr.239. Geciteerd naar regest 153 in de inventaris.
- ¹⁹² GADH ASG inv.nr.140. Geciteerd naar regest 154 in de inventaris.
- ¹⁹³ GADH ASG inv.nr.175. Geciteerd naar regest 155 in de inventaris.
- ¹⁹⁴ GADH ASG inv.nr.240. Geciteerd naar regest 156 in de inventaris.
- ¹⁹⁵ GADH ASG inv.nr.158. Geciteerd naar regest 157 in de inventaris.
- ¹⁹⁶ GADH ASG inv.nr.193. Geciteerd naar regest 158 in de inventaris.
- ¹⁹⁷ Ter Meer Derval 31.
- ¹⁹⁸ GADH ASG inv.nr.65. Geciteerd naar regest 159 in de inventaris.
- ¹⁹⁹ GADH ASG inv.nr.150. Geciteerd naar regest 160 in de inventaris.
- ²⁰⁰ Ter Meer Derval 91.
- ²⁰¹ GADH ASG inv.nr.66. Geciteerd naar regest 161 in de inventaris.
- ²⁰² Ter Meer Derval 120.
- ²⁰³ GADH ASG inv.nr.66. Geciteerd naar regest 162 in de inventaris.
- ²⁰⁴ Ter Meer Derval 111.
- ²⁰⁵ GADH ASG inv.nr.157. Geciteerd naar regest 163 in de inventaris.
- ²⁰⁶ GADH ASG inv.nr.241. Geciteerd naar regest 164 in de inventaris.
- ²⁰⁷ GADH ASG inv.nr.106. Geciteerd naar regest 165 in de inventaris.
- ²⁰⁸ GADH ASG inv.nr.194. Geciteerd naar regest 166 in de inventaris.
- ²⁰⁹ GADH ASG inv.nr.145. Geciteerd naar regest 167 in de inventaris.
- ²¹⁰ Ter Meer Derval 73.
- ²¹¹ Ter Meer Derval 71-72.
- ²¹² Ter Meer Derval 110.
- ²¹³ GADH ASG inv.nr.138. Geciteerd naar regest 168 in de inventaris.
- ²¹⁴ Ter Meer Derval 35.
- ²¹⁵ GADH ASG inv.nr.195. Geciteerd naar regest 169 in de inventaris.
- ²¹⁶ Ter Meer Derval 80.
- ²¹⁷ GADH ASG inv.nr.196. Geciteerd naar regest 170 in de inventaris.
- ²¹⁸ GADH ASG inv.nr.67. Geciteerd naar regest 171 in de inventaris.
- ²¹⁹ Ter Meer Derval 95.
- ²²⁰ Ter Meer Derval 46.
- ²²¹ GADH ASG inv.nr.242. Geciteerd naar regest 172 in de inventaris.
- ²²² GADH ASG inv.nr.167. Geciteerd naar regest 173 in de inventaris.
- ²²³ GADH ASG inv.nr.129. Geciteerd naar regest 174 in de inventaris.
- ²²⁴ Ter Meer Derval 49.
- ²²⁵ GADH ASG inv.nr.243. Geciteerd naar regest 175 in de inventaris.
- ²²⁶ GADH ASG inv.nr.3. Geciteerd naar regest 176 in de inventaris.
- ²²⁷ GADH ASG inv.nr.204. Geciteerd naar regest 177 in de inventaris.
- ²²⁸ GADH ASG inv.nr.78. Geciteerd naar regest 178 in de inventaris.
- ²²⁹ Pabon 461.
- ²³⁰ GADH ASG inv.nr.197. Geciteerd naar regest 179 in de inventaris.
- ²³¹ GADH ASG inv.nr.198. Geciteerd naar regest 180 in de inventaris.
- ²³² GADH ASG inv.nr.244. Geciteerd naar regest 181 in de inventaris.
- ²³³ GADH ASG inv.nr.158. Geciteerd naar regest 182 in de inventaris.

- ²³⁴ GADH ASG inv.nr.68. Geciteerd naar regest 183 in de inventaris.
²³⁵ GADH ASG inv.nr.200. Geciteerd naar regest 184 in de inventaris.
²³⁶ Ter Meer Derval 45.
²³⁷ GADH ASG inv.nr.168. Geciteerd naar regest 185 in de inventaris.
²³⁸ GADH ASG inv.nr.148. Geciteerd naar regest 186 in de inventaris.
²³⁹ Ter Meer Derval 99.
²⁴⁰ GADH ASG inv.nr.73. Geciteerd naar regest 187 in de inventaris.
²⁴¹ GADH ASG inv.nr.200. Geciteerd naar regest 188 in de inventaris.
²⁴² Ter Meer Derval 45.
²⁴³ Ter Meer Derval 45.
²⁴⁴ GADH ASG inv.nr.199. Geciteerd naar regest 189 in de inventaris.
²⁴⁵ Ter Meer Derval 45.
²⁴⁶ GADH ASG inv.nr.200. Geciteerd naar regest 190 in de inventaris.
²⁴⁷ GADH ASG inv.nr.155. Geciteerd naar regest 191 in de inventaris.
²⁴⁸ GADH ASG inv.nr.201. Geciteerd naar regest 192 in de inventaris.
²⁴⁹ Ter Meer Derval 45.
²⁵⁰ Ter Meer Derval 45.
²⁵¹ GADH ASG inv.nr.69. Geciteerd naar regest 193 in de inventaris.
²⁵² Ter Meer Derval 46.
²⁵³ GADH ASG inv.nr.169. Geciteerd naar regest 194 in de inventaris.
²⁵⁴ GADH ASG inv.nr.136. Geciteerd naar regest 195 in de inventaris.
²⁵⁵ Ter Meer Derval 42.
²⁵⁶ GADH ASG inv.nr.202. Geciteerd naar regest 196 in de inventaris.
²⁵⁷ GADH ASG inv.nr.170. Geciteerd naar regest 197 in de inventaris.
²⁵⁸ GADH ASG inv.nr.70. Geciteerd naar regest 198 in de inventaris.
²⁵⁹ Ter Meer Derval 61.
²⁶⁰ GADH ASG inv.nr.71. Geciteerd naar regest 199 in de inventaris.
²⁶¹ Ter Meer Derval 123.
²⁶² GADH ASG inv.nr.107. Geciteerd naar regest 200 in de inventaris.
²⁶³ Ter Meer Derval 114.
²⁶⁴ GADH ASG inv.nr.141. Geciteerd naar regest 201 in de inventaris.
²⁶⁵ Ter Meer Derval 110.
²⁶⁶ GADH ASG inv.nr.13. Geciteerd naar regest 202 in de inventaris.
²⁶⁷ GADH ASG inv.nr.72. Geciteerd naar regest 203 in de inventaris.
²⁶⁸ Ter Meer Derval 93. Die noemt het huis 'In den gulden Roem', een naam die niet voor komt in het HB1562 (Pabon 425).
²⁶⁹ Ter Meer Derval 93.
²⁷⁰ Ter Meer Derval 95.
²⁷¹ GADH ASG inv.nr.108. Geciteerd naar regest 204 in de inventaris.
²⁷² GADH ASG inv.nr.78. Geciteerd naar regest 205 in de inventaris.
²⁷³ GADH ASG inv.nr.73. Geciteerd naar regest 206 in de inventaris.
²⁷⁴ GADH ASG inv.nr.203. Geciteerd naar regest 207 in de inventaris.
²⁷⁵ Ter Meer Derval 112-113.
²⁷⁶ GADH ASG inv.nr.43. Geciteerd naar regest 208 in de inventaris.
²⁷⁷ GADH ASG inv.nr.74. Geciteerd naar regest 209 in de inventaris.
²⁷⁸ GADH ASG inv.nr.203. Geciteerd naar regest 210 in de inventaris.
²⁷⁹ GADH ASG inv.nr.14. Geciteerd naar regest 211 in de inventaris.
²⁸⁰ Ter Meer Derval 99.
²⁸¹ GADH ASG inv.nr.171. Geciteerd naar regest 212 in de inventaris.
²⁸² GADH ASG inv.nr.204. Geciteerd naar regest 213 in de inventaris.
²⁸³ GADH ASG inv.nr.75. Geciteerd naar regest 214 in de inventaris.
²⁸⁴ GADH ASG inv.nr.204. Geciteerd naar regest 215 in de inventaris.
²⁸⁵ GADH ASG inv.nr.77. Geciteerd naar regest 216 in de inventaris.
²⁸⁶ Ter Meer Derval 89.
²⁸⁷ GADH ASG inv.nr.76. Geciteerd naar regest 217 in de inventaris.
²⁸⁸ Ter Meer Derval 44.
²⁸⁹ Ter Meer Derval 33.
²⁹⁰ GADH ASG inv.nr.142. Geciteerd naar regest 218 in de inventaris.
²⁹¹ Ter Meer Derval 114.
²⁹² GADH ASG inv.nr.142. Geciteerd naar regest 219 in de inventaris.

- ²⁹³ GADH ASG inv.nr.160. Geciteerd naar regest 220 in de inventaris.
²⁹⁴ GADH ASG inv.nr.129. Geciteerd naar regest 221 in de inventaris.
²⁹⁵ Ter Meer Derval 49.
²⁹⁶ GADH ASG inv.nr.78. Geciteerd naar regest 222 in de inventaris.
²⁹⁷ Ter Meer Derval 84.
²⁹⁸ GADH ASG inv.nr.129. Geciteerd naar regest 223 in de inventaris.
²⁹⁹ Ter Meer Derval 49.
³⁰⁰ GADH ASG inv.nr.206. Geciteerd naar regest 224 in de inventaris.
³⁰¹ GADH ASG inv.nr.109. Geciteerd naar regest 225 in de inventaris.
³⁰² Ter Meer Derval 117.
³⁰³ GADH ASG inv.nr.155. Geciteerd naar regest 226 in de inventaris.
³⁰⁴ GADH ASG inv.nr.207. Geciteerd naar regest 227 in de inventaris.
³⁰⁵ GADH ASG inv.nr.208. Geciteerd naar regest 228 in de inventaris.
³⁰⁶ GADH ASG inv.nr.209. Geciteerd naar regest 229 in de inventaris.
³⁰⁷ GADH ASG inv.nr.155. Geciteerd naar regest 230 in de inventaris.